

L $\frac{37}{236}$

Zauneflu wadons,

ieb

padomadewejs

à wineem dſihwê un weefibâs jaus-
vedahs un fâ jaiſturahs, lai waretu
:eguhſt ſatwas iſredſetahs pretmihleſti-
bu,

ar peelifumru.

Mahziba par deeweem, puku waloda, krahsu wa-
loda un iſſkaidroſchana, wahriſchanas un ehdeenu
mahſſlas wehſture, rotalas, u, t. pr.

no

Kaſtora un Bulluſja.

Zehſis,

V. Leepina apgahdeenâ.

R. Matſcherneeka drufats.

0311010000

1953

Phd. b. b. k. (23)

No jensures atvechlehts. — Riga, 25. jūnijā 1882.

Preekichwahrdš.

Dascham labam Latweescham firds buhs eefah-
vejusees redjot, ka daschi tauteefchi neleetigi pawada
šawu laiku. Ne tikai laikrakštōs tas daschadi ir tizis
apspreeštš; pat draudschu gani no kanzelehm ir
norahjušchi laudis, kas padodahš rupjeem preekeem.
— Behdu pasaulē ir daudš; tomehr ari wišumare-
na Raditaja noluhšš naw bijis, lai zilweks, wišu-
augstakajs radijums, šawu muhschu pawaditu šku-
jās un raisēs. Preeklahjigi un mehreni preeki ir
neween atlaujami bet ari eewehlejami, tadehl ka
tee jautrina zilweku.

Schi grahmatina ir nowehleta, pamahzit jau-
neklus, kà ja-isturahš zitu zilweku starpà. Wina
dos padomu, kà jaunekli war ispreezatees kopà ar
seltenitehm.

Grahmatina ir brihwi tulkota no Wahzu wa-
lodas (Salanthomme oder der Gesellschafter, wie
er sein soll), pee ka daudš gabalus islaidahm, ta-
dehl ka wišu, tur doto nosazijumu Latweefchi ne-
war isleetot. Laimes wehleschamu nodaku esam glu-
šchi islaidušchi, tadehl ka tahš war atrast no Düns-
berga šarakstītā grahmatinā „Sweits, hurrah!“

Walodas finā jafaka, ka runajot par leetahm,

tas Latweescheem lihds schim bijuschas maš paših-
stamas, newarejahn istikt bei daschu sweschu un
jaumatwasinatu wahrdu leetoschanas.

Ja zaur scho grammatiniu isdotos, palihdset da-
scham jauneklam pee newainiga preeka iswehlescha-
nas, tad sawu wehleschanos buhtu šasneegušchi

p a h r t u l f o t a j i .

Dailojoſchi un iſglihtojoſchi preeki.

Iſluſteſchanahs un preeki nekad nedrihkt palitt par noluhku, tadehl ka wini, par beeschi baiditi, meesu un garu iſlutina, karaktera jeb rakstura (eekſchigas dabas) paſtahwibu un ſtiprumu poſta un dara zilweku par neſpehzigu preekſch nopeetna darba un dſihwes noluhka, kas no raditaja ir noſpreefts. Sewiſhti wihrs jeb jauneklis nedrihkt baiditi iſluſteſchanahs zitadi, ka par atpuhſchanahs lihdsekli pehz grubteem un weenteeſigeem amata darbeem, jeb ja iſluſteſchanahs der preekſch wina eekſchigas un ahrigas iſglihtoſchanas. Tahda wihs winam paliks ſkaidra un tibra ſirdsapsina, un wiſch iſglahbſees no noſchehloſchanas, kas iſzelahs no daschas iſluſteſchanahs, kam naw ſaprah-tiga pamata.

Tahdus preekus mums paſneedi daba ar ſaweem jaukumeem. Preeki par Deewa jauko, pilnigo radiibu, kas muhs daschfahrt garigi un meeſigi ſpirdsina un ſtiprina, paſaules brihnuma darba apluhkoſchana, kas muhs pamudina uf ſiniſku iſmekleſchani un iſdibinaſchani, kas muhsu, dwehſeli uſtur un ſpehzina, kas muhsu tizibu ſtiprina; wiſ tas ir

derigs preeksch zilwefa firds un prahta eepreezina-
schanas un isglihtoschanas.

Tomehr ari mahkslu, sewischki musika s
wehrtiba ir eewehrojama. Mahksla ir dsihws gars,
kas parahdas meesigã usfkata. — Kattrã zilwefa
gars war parahditees zaur walodu. Waloda der
preeksch zilwefa domu isteikschanas. Zaur walodu
waram eepasihtees ar zitu zilweku domahm un
darb:em. Zaur zilweku pasihschonu waram tift pee
paschatfihschanas. — Teatris ir tã sakot skola
preeksch eepasihschanahs ar pasauli, zilwekeem un
sadsihwi. Saprotama leeta, ka pee teatra isriht-
schanas jaiswehle labas lugas, kas labi ja-
spehle. Tas ir sewischki Latweescheem jaewehro.

Wehl swarigaka mahksla ir musika, wis-
pahrigã juhtu waloda, zaur ko zilwe-
ku dwehseles sarunajas. Musikas mahkslineeks zaur
saweem sazerejumeem atweeglina un eepreezina
behdigo firdi, masina kaislibas un mahza jaunet-
leem zeenit wispahrigo pasaules walodu.

Tautas dseefmas modina muhsu firdi mihlestibu
un ustizibu pret tautu un tehwiu. Daschu reiji
dsird schehlojamees par to, ka daschõs Latwijas
apgabalõs tautas dseefmas esot gandrihs apklusu-
schas. Tomehr japreezajahs, ka tautas dehli daudi
tautas dseefmu no aismirstibas juhras ir isglah-
buschi un, gan ktronõs sapishtas, gan kamolõs sa-
tihtas, atdod tautas seltenitehm preeksch schketina-
schanas. — Tã tã tagad tautas dseefmas ari wai-

rahbolsigi ir šastanotas, tad tikai atleek mehleschanahs, lai minas paleek wifai Latwijai par wifu dabrgako „rotu.“

Wehl japeemin ka šatiffchanahs ar isglihtoteem un prahtigeem laudim jauneklēm der preekšč šatiffchanahs uš nahkoscho dsihwi. Domu un peedsihwojumu isstahstifchanā un kopigā pahrspreeschānā atrodahs spehks, kas zilweka finibas pawairo.

Peeclahjibas uofazijumi.

1) Saunetta garigahs ihpafchibas.

Wihreescheem, preekšč ka ņchi pamahzifchana ir ralfstita un kas ņchai truhkumu pilnā pašaulē grib otrast ņawu ahriigo laimi, labklahņchanu un ņirdsmeeru, kas grib eemantot preekšč wiņa laifa zeenibu, no zitu zilweku puņes, wajaga buht, ņirds, pilnas lehnibas, godprahtibas un tuwaku mihlestibas, wajag buht garigi isglihtotam zaur mahzibu un audņinaschanu. — Katram wihreescham wiņi ņamaitajoschee kaiņlibas dihgli jaw jaunibā ir jaapspeesch; tad tikai wiņsch buhs zeenijams, tik lab' jaunibā, kā ari wezumā. Isglihtots wihrs ir godpratigs, pazeetigs, labwehligs un pateefigs. Tikai zaur ņchahm eefņchligahm ihpafchibahm wihreets war palift par godatu un tikumigu zilweku; jo pee ņcho garigo ihpafchibu truhkuma pat

wispeeklahjigakà a h r i g a uweſchanahs neſpeh
apflehpt eefſchigahs rupjibas un neiglichtibas.

2) P a r g i h m a w a i b ſ t e e m.

Zilweka gihmis ir gandrihi newilofchs gara,
firds un karaktera ſpeegelis. Zaur gihmi laut to
patihkoſchu jeb nepatihkoſchu irahdit, neſtahw muh-
ſu warà.

Sejai un ſkateenam, kas grib patikt, wajaga ir-
rahdit walſirdibu, jautſirdibu, jautribu un paſch-
apſinu. Godprahtigi, lehnigi un laipnigi ſkatahs uſ
mums zilweks ar ſkaidru firdi, bei bailibas un ne-
behdibas, bei liſſchkeſchanas un bei gluhnoſchas
wiltibas; laipnigi un droſchi winſch uſſkata zilwe-
ku, ar to ſarunajahs, eefſchigs meers un preeks
atſpihd wiſds wina waibſtòs. Ar ſchahdu ſeju
winſch mantos zeenibu beedrigà ſapulzè; winſch
buhſ lab'patihkoſch weeſis, winam-buhſ wakà zelich
uſ paſaules laimi.

Scho wiſu mehſ waram panahkt tikai zaur ga-
ra un firds iglichtoſcham, zaur zilwezibas (huma-
nitetes) peeſawinaſchanu; ſcho mehſ panahkam zaur
derigu grahmatu laſiſchanu un zaur uſmaniſchanu
uſ to, kà iglichtoti un zeeniti zilweki uſwedahs;
bet par wiſahm leetahm lai muhſu paſchu dſihwè
parahdahs tiziba un tikliba, jo tikai uſ ſcha pa-
mata war dibinatees firds meers un eefſchiga

jautrika, wislebalce meefigas un garigas weselibas atspaidi.

3) Ssweiziba.

Par ahrigahs istureschanahs preekschsismi lai ir jauka, daba newiloscha skolotaja. Silwekam, ta radibas lungam, peenahkahs eet taisni un weegli. Sglichtots zilwels nekad neisrahdisees beedriga sapulze stihws, ta no koka iszirsts tehls, ne ar par daudj lofans. Winsch nepalozihj galwu pee fatra patihkama wahrda, neds ari atleeks winu tiktahku, ta meesas lihdsvars waretu sust; tikpat mas mehs winu redsesim stahwam ar nolektu galwu, ta zilwelu, kas sawu azu brihwi un droschi ne-eedroschinajahs us augschu pazelt. Sewischi winsch ruhpejas par sawu elkonu un roku patihkamu tureschanu. Tschj ir ziteem par peedaufischanu zaur sawu roku atspeeschjanu schnds, zaur roku notahrschanu, zaur pirksiu knauschkinaschanu, zaur roku mehtaschanu, un fatras leetas aptaustischanu, zaur duhru sakneeschjanu, zaur roku sabahschanu teschahs jeb apatsch drehbehm u. t. pr. Peeklahjibas nosazijumi aisleeds sehdot isplehst kahjas par daudj, jeb winas par zeeti saspeest kopā. Neweens isglichtots zilwels neliks kahju sehdot weenu us otras un nedausisees or winahm apfahrt, ta schihds ar olekti.

Isghlhtota zilwefa nefad neredseji ejam par ahtri jeb parlehni jeb ari gahjeledamees un nedroschi, bet weenadi, droschi un bes trofschna. Zaur gaitu japarahdahs zeenibai, kas katram wezumam peederahs. Zauns zilwefs tiftu ishmeets, ja winfch eetu lehkadams un danzodams; tapat, ja winfch gribetu isturetees, ka wezs, zeenijams wihrs. Tadehl zilwefam waja3 eet weegli un dabi-gi, pee ka rokas un galwa nepeeklahjigi naw jakustina. Salwu wajaga tureht taifni, un rokas ta, ka kad winas buhtu pawifam aismirftris.

4) Sarunaschanahs.

Kas grib buht par isghlhtotu un peeklahjigu, no ta meh3 pagehram skaidras un rittigas isrunas un patihkamas bals3. Zif nepatihkami meh3 daudireif teekam pahrschteigi, kad kahdu d3mmu wai kungu, ko ar patifchanu apluhkojam, dsirdam runajam ar nesmuftu un neisghlhtotu balsi un fliftu walodu. — Nepeeklahjigi ir, ja zaur degumu runa, wahrdus tihfchi daschadi sagrosa jeb gari isruna, zeredams zaur to smalkaks israhditees.

Katram wajaga zenstees, sawu tehwa-walodu eemahzitees rittigi runat un un rakstih. Wajaga lasiht labas grahmatas un usmanigi flaufitees isghlhtotu zilwefu walodas, pirms grib runaht beedriga sapulze. Sawas domas jaisfaka ihfi un skaid-

ri, jo zaur leefu pľahpasčanu paleet garsch laifs un iszelahs nepatitschanas.

Sawa balsš katram rubpigi ir jaisglihto. Wina lai ir gaisča, patihkama un weenada. Stipra lajščana un dseedat mohziščanahs ir wislabatee balsš isglihtosčanas lihdselli. Quissmalusi un neweenada balsš palcel slaidra un drošča zaur dseedasčanu no rihta, wisiabaki brifwā gaisča. Labam gribetajam ir daudi eespehčems, tadeht lai neweens nebihstahs no gaubtumeem, kas japanes pee balsš isglihtosčanas. Teemehra deht pastahstisim par Greeku wisflawenato jaukrunataju Demostenes. Winam bija wahjas kruhtis un slihta bals. A winsch newareja nemaš isrunat. Pee runasčanas winsch bija eeradis, raustiht arweemu plezus. Birno reisi šapulzes preekščā stahjotees idals wina nairs iszela in cellus. Te mehr winsch nesauđeja duhsčas un usnareja šchos trublumus zour usmanibu un lausiščanos. Pehz teatra spehletaja Catirus redowa winsch nehma majus almintianus mutē un runaja ejot un kalnā lahpjot. Aules laila winsch pee julras krašta proweja pahrlleegt wilnu krahščamu. Winsch liša few negreest motus, lai nedrihtstetu rahditees ziteem ezis un eeslehdiks meknescheem alā, lur winsch netrauzets wareja lausitees. Winsch atradinajahs no plezu raustiščanas zaur to, la pee istabas greesteem palahra sobinu, la gals winu pee plezu raustiščanas šahpigi eewainoja.

Beedrigās šapulžēš wajaġ runat tīfai par tah-
dahm leetahm, kas wišeem jeb wišmasaf leelafai
dafai ir patihkamaš. Pee stahstihhrias wajaġ ru-
naht ihfi un ar jušhanu. Preezigi un jozigi atga-
dijeeni jastahsta gaischi, ahtri un jautri; weentee-
figi un škumigi ar aišgrahboschu, lehnu balši. Pee
daschu wahrdu stiprakas išrunašchanaš war no-
prast, ka runatajš pats par leetu ir škaidribā.

Ja to šapulžē grib runat, tad to papreešchu
wajaga pahrdomat, eewehtrot zitus išweizigus stah-
stitajus un lafit grahmataš, kas uš to šihmejahš.

5) A p g e h r b s.

Apgehrbšchanaš wiše ir loti eewehtrojama pee
peeeklahjibas. Nereti no apgehrba wen waram
špreešt par zilweka domahm un eerahchahm. Jaun-
neka apgehrbā lai išrahdahš:

- 1) ušmaniba pret ziteem,
- 2) tihriba pret šewi un
- 3) glihtiba un patiškšana.

Tadeht wišreescheem jagehrbjahš (jo jaunafš,
jo gaischafi, jo wezafš, jo tumšchafi) ne wišai lep-
ni, bet peederošchi, pehz wišpahrigi peenemtahš
gehrbšchanaš wišes.

Jauneka apgehrbam wajaġ buht tihram.

Šwahrkeem un biškehm newajaga buht wežeem,
noberšeteem un šalahpiteem, bet wešeleem un ruh-

pigi issufateem; sahbafeem smuli nowiffeteem, schru-
 daukam tihri ismasgatam un w:schaj glihti issfrib-
 ketai. Ras melnās drehbēs gehrbee3 grib eemantot
 patifshanu, tam wajaz bujt flaitam no isskata.
 Ras gredeenus un pulstera kehdes grib walkat, tam
 wajag pirkt weenfahrschus bet glihti issfrahdatu3
 un newis schahdus un tahdus glahses gabalus tif-
 pat pze pulstera kehdes, fā ari gredeend3 nefat.

6) Ras ir beedriga fapulze?

Beedriba ir zilweku faweenofchanah3 preefch
 lautlahda mehrka. Sche beedriga fapulze nofihme
 prahtigu un isglihtotu lauschu fanahfchanu, fur
 wini fawas domas un peedfihwojumus, fawas juh-
 tas un wehleschanah3 otram issfahsta un par da-
 schadahm leetahm pahrspreesdami weens no otra
 mahzah3 un ari atpuhsdamees islustejah3. Tahda
 fapulze ir laba un deriga preefch zilweka isglihto-
 fchanas. Ras schahda fapulze grib eedotees, tam
 wajaga bujt:

- 1) zenschanah3 un lihdselku ziteem patift,
- 2) juhtu pilnas firds un eedomaschanah3 spehka,
- 3) isglihtota gara un peedfihwojumu un
- 4) godprahtibas un peeklahjibas.

Scho ihpaschibu nedrihft truhft neweenam fa-
 pulzes lozeflam.

7) Ēstahšanahs beedrigā šapulzē.

No wairak nekā no 10 personām sastāvwoščā šapulzē eestahjotees lungam katrs jāšweizina zaur godbijības pilnu galwas palozišchanu. Bež šchahs šweizinaschanas winam jāpallanahs pret mahjas šaimneezi un tad tikai jāruna ar mahjas šaimneešu. Kcpā šagahjušču kurgu šarunas nedrīkst traucēt. — Pāpreeksch jāušklaušahs šarunai un tad tik jāšahk lihds runat, kad šina, kas pē šapulzes pēder. — Ja kas grib šēdot šaruratees ar šahdu, kas now wistumalajs nakbrgs, tad nedrīkst rakleektees par šarpā šēdoscho personu; tikpat nepekļahjigi buhtu ar šahdu personu šaruratees šweščā walodā, jeb šarunas laikā pēpēšči aplūst un aišēet. Bež beigtas šarunas jāpallanahs pēeksch tā, ar šo beidsot šarunajees un jāaišēet beš atwadišchanahs no ziteem.

Bež dabutas eeluhģšchanas jāaišēet noteiktā laikā, lai šapulzei now jāgaida. Pēe diwu personu eepašihštinaščarās, jeb pēe nepašihštamas personas eeweščarās newajag par eewesto daudšstahstīt.

Šarunas laikā nedrīkst atšpēstees uš dahmas šēdeklā atšweltna. Pret dahmahm wajag buht ušmanigam un newajag winahm klahtešot špēest par škaištumu un nešmukumu, šēju un štohru. — Šarunas laikā pēenahģušchais ar šarunas leetu

ir jaepasifstina.

8) S o d a d o f c h a n a.

Ar scho nosihmè peecklahjigu palozifchanos, zaur to grib parahdit zeenibu pret ziteem. Pee fatifchanahs ar pasifstameem us zeka wini jaapfweizina—japarahda usmaniba un zeeniba ar zepures no-nemfchanu un galwas palozifchanu. Sewifchki pret aujstahm dahmahai wajaga buht wzenumehr usmanigam un tifai tad atkal galwu apfegt, kad winaas mamš glufchi jaw garam ir pagahjuschas. Piti paklanifchanahs lai ir weegla un dabiga, pawadita no peecklahjigeem fweizinafchanas wahrdeem. Augstas personas jafweizina glufchi flufu zeeschot. Zepure janokem wismasaf trihs foku tahlumà un jagreesch katvreis us otu pusi; ari tas jaewehero, ta dahmahm un augstakeem kungeem mums pa labai rokai jaet garam. Beeschi fateekotees weenà weetà, par peemehru dahrsà, fweizinajeens naw jaatjauno.

Sateekotees ar zeenitahm personahm us tilta, schaura zelina, us trepehm jeb koridori (gangi) godprahthigi japaleef stahwot, kamehr winaas ir garam pagahjuschas. Pa trepehm semè kaphjot dahnas lai eet papreekschu; tifai pee augfchà kaphfchanas ir wispahrigs eeradums, kungeem pa preekschu eet.

Peë goda parahdischanas istabâ, sapulzès u. t. pr. preefschâ minetee nosazijumi mas japahrgrosa. Zaunam weesim eenahlot japazelahs un jasweizina; ja sweizinaschana now pamanita, tad ta jaatjauno pee tuwalahs satisschanahs.

Godu parahdit sehdot drihft tikai draugeem un sen pasifstameem; tas noteef zaur mehrenu polozischanos.

Katrai goda parahdischanai janoteef ar laipnu un jautru seju; jo augstaka sweizinajama persona, jo wairak weenteesibas un augstzeenibas wajag parahditees seja.

9) Peë galda eewehrojamee peeklahjibas nosazijumi.

1) Za teef eerahdita weeta pee galda, tad ta bes pretirunaschanas japeenem tiklihds ka zeenijamafais weesis nosehdees un newajaga list luhgtees, pasneegto teleki sanemt; lihdsas sehdoschai dahmai wajaga popreefschu peedakwat teleki. Ehst ir jae-sahf, kad eewehrojamafahs personas jaw ir eesah-luschas.

Lihdsas sehdoschai dahmai, ja sulainis ehdeenu nenes apfahrt, pasneegtais ehdeens japeedakwa un japatur blodâ, kamehr wina us sawa teleka usleef. Tad tikai jadoma pascham par sewi. Ari naw peeklahjigi, pa blodu rakatees, bet nemt no weetas.

Nasis jatur lebjā un dakšinas kreisajā rokā.

Uj meena teleka newajaga list, šala-
in, toka auglu, raudsetu gurku u. t. t., tadehl ka
tahds maišijums nesmuki isskatahs.

Ja pašneedi nepasihstamu ehdeenu, tad wajaga
nemt tik drošchi un pee ta eewehrot, kā ziti dara.
Dakšinas un nasis pehz ehšchanas naw janoflau-
ka pee galdauta, nedī ari karote janolaisa; dakšči-
nas un nasis janoflauka pee maišes gabalina, kas
tikdi ar karoti paleef uf teleka.—

Uj teleka usliktais galas gabals naw jašagreešch
lumofinōds ar pahrleezigu steigschanos, pehz meef-
neeka wišses, pee ka nascha un dakščinu beescha
peeduršchanahs taisa nepatihkamu trošni, bet flu-
iu, mehreni un bes stipras nascha uspeeschanas.

Ehst wajaga ar aistaišitu muti, bes šchnakstina-
šchanas un bes stipras strehbšchanas; ar dakšči-
nahm naw jabaksta sobi.

Pee galda ja-eet ar laipnu, jautru šēju; wajag
buht ari runatnigam, bet newis ar maišes pilnu
muti. Šafargajahs no leefas, stipras plahpascha-
nas. Wajag buht laipnam un usmanigam pret
dahmahm zaur uhdens, maišes, blodas pašneeg-
šchanu u. t. pr.

Par ehdeenu un winu šagatawofchanu war
špreest tikai tad, ja šaimneeks labpraht klausahs
šawa pagraba un šehka usteikšchanu.

Labi pašihstamās weefibās war ehst un dšert
pehz patikšchanas, uf laimi usdšert un zitus usai-

zinat, glahses šastandinat. Pee scha atgadījeena wajag sargatees, kaut ko no glahses uš galda isleet.

Masafās weejibās, kur šaimneekam wiš pārštātams, newajaga liit manit, ka šahdam weenš jeb otris ehdeens lahgā nesmekē, tadehl, ka žaur to šaimneekam ušfrautu leefas ruhpes.

2) Šaimneekam wajaga peenahzigi šanemt šanahšošoš weefus. Augštakas šahrtas laudim eet preti lihdi trepehni; šematuš laudis šanemt istabā jeb pee weefu istabas durwim. Šwešoš weefus wajaga ar žiteem eepašihstinat, t. i. šlahtefoššeeem winu šahrtu un wahrdu un ja tee ir radineeki, ari to šinamu darit. Šaimneekam wišur jarahda draudšiba un laipniba un weenumehr tā jaisturahš, lai katris war manit, žif mišli un patihkami winam ir weefi. Šaimneekam peenahšahš, weefšeeem laiku šawet un dot wineem walu preeššch runašchanas. Šjglihtota šaimneeka mehš nekad nedširdesim runajam par šewi pašchu, šlawejam šawus ehdeenus un dšehreenus un ušleelam šawu leetu dahrgumu un wehrtibu. Šlušchi pret peeššchjibu ir weefu ušmudinašchana uš nesahštigu ehšchannu un dšeršchannu. Šaimneekam pašcham wajag buht šchāi leetā par labu preeššchšihmi, tadehl ka weefi labpraht dara tā, ka wiššch. Šaimneekam jašargajahš išrahditees par šihštuli, žitadi jautriba weefu štarpā beigtos. Ka šaimneekam pašcham jāeenem pehdiga weeta, ir šaprotams; šaimneekš ari

tees war leetot schahdus wahrduß:

„Zeenijamä jaunkundse, wai es drihftu uslubgt
Zuhs uf dantscha?“

Zeb: — „Jaunkundse, wai Zuhs man neatkautu,
ar Zums danzot?“

Jauneklam wajag luhkot, ar mihloto dahmu wairak reises danzot. Pehz dantscha dahma winam japawada uf mahju, sinams tikai ar winas atklauschanu, un jaluhdi, tad winsch atkal warehs buht tik laimigs, winu redset un ar winu farunatees. Ja winsch nedrihft winas pawadit, tad lai luhko isklauschinat, wai wina nahks uf nahkoschu balli. Schai ballé winam jadanzo tikai ar winu, tad winsch drihfi manihß wai winai ir par patifschanu. Ja wina naw tahda, fa winsch bija zerejis jeb fa winai wajadsetu buht, tad lai winsch prafa pehz winas skunju zehlonu, lai luhko zaur saweem stahsteem un jokeem winas gruhtfirdibu aisdsiht un lai publejahß pehz eespehjas balli winai darit patihkamu. Ja winsch ir nodomajis winu uf mahju pawadit, tad lai tä usruna:

„Zeenita N. N. jaunkundse! schis wakars man buhtu wisujaukafais, ja man buhtu tas gods, Zuhs pawadit uf mahju.“

Zeb: — „Es jüstos gauschi laimigs, zeenita jaunkundse, ja Zuhs man atkautu, sewi uf mahju pawadit.“

Zeb: — „Wai es waru eedroschinatees, godatä jaunkundse, Zums peesolit sawu elkoni?“

Sliftâ laifâ wina japawada braufschus uf mahju. Winas mahju aiffneedfis, winſch war ſazit wehl ſchahdus wahrduſ:

„Sirfnigi pateigos Tums par atlaufchanu Tuhſ uf mahju pawadit. Echis wafars man paliks peemina un mani atgahdinahs, ka es ſchowafar eſmu bijis wiſlaimigafais.“

Teb: — „Zaur to laimi, ka es Tuhſ drihſteju pawadit uf mahju, ſchi deena ir palikuſi par wiſſkaiſtafo mana dſihwibâ. Wina nekad man neſudihſ no atminas. Kad es ſinatu, ka tas Tums naw par nepatiſchanu, tad nahkoſchu reiſi es atkal eedroſchinatos ſcho laimi baudit.“

Bet ja wina neatlauj, ſewis pawadit, tad japraſa, kad wina atkal puſchkoſ balli ar ſawu klahthubtnei. Ja wina to iſſtahſta, tad winam jaſteidſahs, tiklihdi wina parahdahs, ar mihleſtibas ſpahrneem winai preti un jaſaka, ka winam beſ winas ne-efot bijis nekahda meera un tadehl winſch efot eedroſchinajeſ, nahkt winai preti.

Ja wehl naw pahrleezinats, par winas mihleſtibu, tad nahkoſchâ ballê pirmais danzis jadanzo ar wiru, tad ar zitahm dahmahm, lai waretu ſkaudi bu pamodinats, zaur ko tad mihleſtiba weegli parahdiſeſ. Ja ſkaiſtule pee ſcha atgadijuma neſaſkaiſtahs, tad ir ſaprotama leeta, ka jauneklis preeſch winas ir weenaldſigs; bet ja wina rahda ſkabhbu gihmi, tad war droſchs buht, ka jauneklis teef mihlets.

Nevar leegt, ka skaitais radījums tā prot isturetes, ka viņš iņejahs un preezajahs, kamehr firdi wahrahs dušmā un skaudiba; kas tikai daudmas ir preedīhwojis, weegli warehs isskirt ahri-go laipnibu no ihstas drausibas.

Ta jau reklijs pee winas ir pamnījis skaudibu, tad ba les beigās winam ir jaurībīdinajahs, ka ar winu weenmehr naw danzojis; viņš war tā fazit:

„Zeenita jaunkundse, bešgaligi laimigs jutos, Zuhš redsot, lihdsīgi putninam, pa sahli lidinajamees un zil labpraht es ari to laimi bauditu, scho wakaru pwadit ar Zumš kopā; bet peenahkums un ziti eemesli mri no ta attureja. Tizeet man, ka tahs stundas, ko es Zuhšu tuwumā esmu pawadijis, peeskaitīschu pee wišlaimigatajahm.“

Ta jau reklijs sawu dahmu jaw wairak reijas no balles uš mahju ir pawadijis, tad winam japrasa, wai drihst winu apmeklet. Schahs luhgschanas wina neatraidihš. Pee pirmahs apmekleschanas wajag zenstees, eemantot wezafu zeenibu un labpatischanu, zaur ko muhsu firdš karstakā wehleschanahs peepildisees.

Bits zeksch preeksch satīschanahs ar iřredseto ir tahs basnizas apmekleschana, kurā wina mehdi eet. Sche jasehd jeb jastahw godbijīgi un godprahīgi, daschreis jaskatahs uš skaišto Deewa luhdseju, bet jafargahs no trauzeschanas. Basnizā, schai swehtajā weetā, peeklahjahs isturetees klusi, weenteesīgi un

godbijigi. Tadehl ir aisleegts, beeschi apfahrt skatitees, pahrdroschi smaidit, un epsiweizinaschana atlauta tikai zaur weeglu galwas paleekschanu. Pehz beigtas Teewa-kalposchanas jopeestahjas pee winas us mahju ejot un aishildinadamees jaluhds atlausechanas, us mahju pawadit. Pehz llusu dotas atlausechanas winsch freisâ, puse eedams lai pawada winu lihds dsilwolla wahrteem. Sarunajotees ar winu jorakda zeeniba pret basnizu un tizibu un pehz jaluhds atbildet us jautajeena, kad winam atkal buks atlauts, winu pawadit us mahju, ta ka tagad. Pehz wairalreisigas pawadischanas winam jaluhds atlausechanas, winu apmellet winas dsihwofli. Ar wezalu sinu meitina scho atlausechanu warehs dot.

Ari teatri apmelletot war eepasihtees ar zeenito dahmu. Te janostahjabs pehz eespehjas winas tuwumâ un pehz eepreekschejas aishildinasechanehs starpas drihschds jafahf ar winu sarunatees p. p. par paschu lugu jeb par winas labo jeb slitto spehleschanu. Beigas wina jaiswed zit eespehjam labi zaur druhsmu un jaluhds atlausechanas, winu pawadit, no winas mahtes, frustmahtes jeb mahsas, kas winai lihds atnahkusi. Pee pawadischanas us mahju wajag sarunatees par teatri, ballehm u. t. pr. Zaur atjaunotu fatikschanos, winsch drihs drihsstehs jawai nihlotai paralditees ari winas mahja.

Za tuwumâ dsihwojoscha dahma isturabs pret

jaunekli gluschi aufstra, tad winam jaluhko eedraudsetees ar winas mahsu jeb brahli, kuru eeslaweschana tad war palihdset.

Ari wehstules taiša zeku us eepasihchanos. Ih-fajās wehstules jaleeto weegla un patihkama, bet ne wis kaisliga waloda; winās lai ir redsama il-goschanahs pehz eepasihchanahs, tad winas war safildit nesamritato firdi, tā kà zeribas pilnajam rakstitajam teel dota ne tikai atbilde, bet daschureif ari apsolischana, ar winu slepeni fatiktees. Wehstule war buht schahda:

Beenitā jaunkundse!

Preefsch kahdahm deenahm man gadijahs eet gar Zuhfu mahju. Lainesmahmulina man bija nowehlejusi, Zuhš redset ar pukehm nodarbojamees. No ta laika neredsams spehks mani wiltin wilka us to pusi, kur es Zuhš redseju. Besgaligi laimigs es jutos maniddams, ka Zuhš ari us manis laipni pagreesat sawas aztinas. Teescham — ari Zums tas nebuhs palizis apflehpts — mihlestiba wada manus fokus un es twihkstu pehz pret-mihlestibas. Ja ne-esmu gluschi maldijees un ja Zuhfu firds tikai druszin pufst preefsch manis, tad Zuhš isgahdaseet man weetu un laiku, kur es Zums warefchu tumotees. Scho firsnigi luhds

Zuhfu padewigajs

N. N.

Ja mihtotâ dsilwe pilsetic un ja now eespeh-
jams zitadi ar winu satiktees, tad w jag beeschi
staigat gar nircs lecu tillikds wina manihš, ka
tas noteef wiras dehl, gan ted drihš isdesees sa-
tiktees.—

Ja jaunelis mihtotals mohjâ teef laipni us-
nemts, tad lai winsch xee turpmolakm armetle-
šchanakm jautri šarunajas par jaunahm un patih-
kamahm leetahm un luhfo eemantet tahdâ wihsē
zeenibu un patišchanu tiklab pee mahtes, kâ ari
pee meitas; tad tilai war zeret us isdoschanos.

Wiswairal pee pirmahš apmet-
lešchanas teef eewehrots jaunel-
ta isglihtibas stahwollis.

Behz eepasišchanahš un wairakreisigās šaruna-
šchanahš (ar dahmu weenu pašču jeb ziteem flah
esot) jaluhds atlauschanas, winu apmetlet winas
dsilwolli. Atlauschanas dabujis, jaunellis glihti
šagehrbees, lai aiseet us winas mahju rittigâ lai-
kâ, lai wina nahšdara zitu nelawetu jeb netrau-
zetu. Pee deenastneekem jaapkluschinajahš, wai
lungi mahjâ (un re tilai, wai jaunlundse mahjâ)
un jaleef peeteiltees. Ja deenosineetu naw, tad ar
pirkstu pee durwim weegli jopeeklaudšina un jagai-
da, komehr aizina eelščâ nahš jeb atwer durwis.
Ja tas nenoteef, tad otrreis jopeeklaudšina un jaet
eelščâ. Tulschâ istabâ eegabjušam naw jaanaqa
zitu istabu durwis bet jagreeschas tuhlin atpafal
preekšistabâ. Tur jagaida kamehr kahds nahš, jeb

jaeci projam.—

Istabā eegabjuškam un durwis aistaišijuškam jopceet drušzin vī preešchu un godbijīgi japaklanahs, ar peellabjigeem wohrdeem jaluhds aisbildinat eenahššanu, japanem pašam trehšlis, ja reds ta to winam grib pašneegt un jaatsehstas tikai tad, tad cpmekletā jam ir atsehdušees, ja eespehjams, mašu gabalinu no winas, pa kreisai rotai. Zepuri, kas istabā eenahšot janonem, tikai tad war nolikt, kad teef ušaižinats, to darit. Ša kahds familijas radineets jeb draugs eenahš istabā, tad jaunellam šweizinet japozelahs un jaapsehstahs tikai tad, kad eenahlušchais ir atsehdees un winu ari uš to ušaižina. Dahmas flahšbahinē jašargajahs atšweltees jeb atšpeestees uš rotahm. Apmetlešchanai wajag buht ihšai. Projam ejot jaluhds atlauschanas drihšumā atkal apmeklet.

Šā jāisturahs pret dahmahm, lai no winahm tiftu mihlets?

Pirms mehš šcho jautajeenu atbildam mums ir japeemin, ka wišeem kungeem un wišahm dahmahm naw weenadas dabas, un tadehš ar wišeem weenadi newar apeetees. Lai nu katris kungs šawai išredšetai pa prahtam waretu ištūretees, tad preešch

augščā mineta jautajeenu atbildeš apskatīsim
 1) dahmas ar klusu un lehu temperamentu (da-
 bu) un 2) dahmas ar runigu, un jautru tempe-
 ramentu.

1.

Ta isredsetā dahma ir klusa un mastruniga, tad
 kungam jaluško, pat pret eeraduma, tāpat ma ru-
 nat, un jadsenahs winas wismasafahs wehleshanahs
 ispildit, bet tā kā tas sawas wihrishehs zeenibas
 nekad neaismirst. Saw pee pirmahs eepasihhanahs
 winam jadsenahs, sawas skaištules, kā ari winas
 mahminas zeenibu eeguht, jo ja tas no eesahkuma
 teef zeenits, tad lai ir droščs, ka wehlaki ari tiks
 mihlets, tapehž ka no zeenibas lihdi mihlestibai ir
 tikai maš solis. Tai zeenibu jo ahtraki eeguhtu,
 naw pret mihlako jaisrahda ahtra, pahrsheidšiga da-
 ba, jo schahda istureschanahs tikai atbaida un ispo-
 sta winas širdi wisas juhtas pret manš. Bet
 smahdejama ir ari pahraf lehna istureschanahs, jo
 skaištule ar aukstu peeluhdseju newehlejas nahkt tu-
 wakā sakarā. Wajag buht ari droščširdigam un duh-
 šchigam, jo latra dahma mihle droščširdigo, tapehž
 ka wina usskata wihru par sawu pabalstu un ais-
 stahwi, kurpreti bailigais un glehwais ispelnahs wi-
 nas nizinashanu. Katris ar sawu skaištuli lai ap-
 eetahs laipni un godprahctigi un lai šargajahs no
 rupjibahm un šafirdishchanahs. Zauneklam wajag
 buht tikdaudš špehka, lai waretu panest no sawas
 skaištules, ne-eewehroschanu, grošigu prahtu, pat

neschlikos. Ede lai paleef pazeetiba par
tifumu.

Katris lungs lai atturahs no weesibahm, kuras
wina iiredsetò neepmelle, jo zitadi tas winas ee-
dsimto greiffirdibu aiskustina, zaur fo newis mih-
lestiba, — bet eenaidis izelahs. Tapat jafargajahs,
tunai ar winas draudseni walfirdigi, zaur fo ap-
meloschanas izelahs. Ja ari weesibàs eet, tad lai
pehz eespehjas tifai ar winu danzo, tifai us winas
skatals un fargajahs no garigu dsehreenu stipras
brulkeschanas, zaur fo weegli israhdahs muhsu
wahjà puse. Tæewehro ari winas patifschana ap-
gehrbo sinà, wai wina mihlè gehrbtees (resni wai
weenfabrishi un pehz ta lai gehrbjahs, ja maks at-
lauj; jo ari apgehrbs ir no leela swara.

Ja lungam ir dsejneeka gars, tad lai apdseed
sawas skaištules dailumu; kura dahma gan warehs
atturetees schahdai glaimoschanai, ja dseja winu
tihsta sawàs jaufàs formàs! Lai fastahda dsejistus
raschojumus un eefneedi skaištulei apleezinadams,
fa tifai wina modinajusi schahs juhtas wina kruk-
tis. Leela wara par skaištulehm ir ari mahlescha-
nai. Ja scho jauku mahsilu prot, tad lehti rodahs
atgadijeens, israhdit winai sawu mihlestibu un ap-
brihnoschanu zaur to, fa mahlé wai nu winas
tehlu, jeb fo zitu winai patihkamu. Ja ta newar,
tad lai sihmè kahdu jauku apgabalu, kura ar wi-
nu kopà pawadijis jaukus brihschus jeb isdomà
pawisam fo jaunu. Cepasihstoteles jaisturahs druf-

ku nedroscham un bailigam, bei peh; japaleef jaut-
rafam un droschafam. Ja ar winu jaw labi eepa-
finees, tad war isluhgtees butschinas, un ja wee-
nas dabu, tad ar laiku radisees ari zitas. Tapat
ka meli dsemde melus, tapat ir ar butsch nahm.
Weena butschina dsemde dauds zitu. — Smebgi-
nats padoms!!!

Sazenschahs isdibinat, par ko winu wismihlaki
runa un tad it ihpachi par scho leetu ac winu
jareez, pee ka aishween leetas jautahs puses skai-
stulei preefch azim jatur, un ja wina atrod tur-
kahdas mainas, tad tahs jakrahso tif jauki, ka
tahs nemanot garam aisslihd. Peemehra dehl, wee-
na dahma wismihlaki runa par pufehm, otra par
grefnahm drehbehm, trescha par grahmatahm, ze-
turta par skaistummu u. t. pr.

Kewajaga luhkot tikai us zeenibu pret sawu
skaiستuli, bet ari laipnigi jaisuras pret wiseem
mahjas laudim, behrneem un faimi, bes ka ar wi-
neem par dauds eelaisfos. Tas ir labs lihdselkis,
fildit sawai isredsetai firdi. Saimej runajot: „af,
kahds labs un laipnis ir muhsu jaunfundsitei mi-
lakais!“ un brahleem un mahsahm jautajot: „mah-
sin, kad atkal atnahs labais funks us mums?“
— skaiستules firsnina loti silst. Ir dauds peemeh-
ru, kas rahda, ka daschs labs jaunelkis tahda wi-
se pee mehrka tizis.

Ja funks ir pahrleezinajees, ka dahma winu
zeeni, tad ar glaimoschanu jaluhko tikt us preefchu.

Glaima runa winai rahdisees par wahrdeem, pluh-
 itoschecm iſ juhtu pilnas firde; bet preeſch ſcha
 wiſa jancgaida iſta laika. Melaiſa runati glaimo-
 ſchanas wahrdi ſkade un nereti teef iſmeeti. Za-
 pehz pirmoſa laika newajaga leelit ne winas rozi-
 nu, ne ſahjinnu, ne ari winas ſmalſahs iſtureſcha-
 nahs. — Za nu zaur wiſu miſloſchanu un glai-
 moſchanu dalmas pretmihleſtiba naw bijuſi eegu-
 woma, tad winas preeſchâ japaleet behdigam un
 noſlumuſcham un jaatraujahs no wiſahm weefibahm
 u. t. pr. Iſti derigi ir, iſteikt ſawas ſkaiſtules
 firde-draudſenei ſawu mihleſtibu. Eſhi ſawai drau-
 dſenei to atkal atſtahtidama, modinahs winas fir-
 di lihdiſzeetibu un mihleſtiba atkal uſfels.

Daudſmai pretmihleſtibu manot jauneklam ja-
 paſneedi ſawai ſkaiſtulei dahwanas ar luhgſchanu,
 lai neſkatahs uſ winu wehrtibu, bet uſ deweja la-
 bas firde. Sawai ſkaiſtulei lai rakſta beeſchi, bet
 iſſi, tadehl ſa wiſas meitenes laſa labpraht, tomehr
 ne ilgi. Zuhdigos wahrdos patihkami ſaſtahdita weh-
 ſtule mihlakahs firdi arween uſwarehs.

No luhpas knapi tſchufftet drihſt,
 Kaut firde aiſ nepazeetib's twihſt,
 To droſchi wehſtules iſteiz
 Un ahtri wiſas mokas beids.
 Kaut ſemes, juhras, firdeſ ſchfir,
 Zaur wehſtulehm tahs tuwu ir;
 No Induſa lihdi ſeemekam
 Tahs palihdi aiſtikt nopuhtahm.

Meitenes uſtiziba jaemanto zaur fretnu un

godigu istureschanos. Tikumiba jazeeni un ar skaidrahm krahsahm japuschko; mihlestiba pati par ifumibu jausskata. Ja mihlakai ir kahdas behdas, tad esi lihdsjeetigs un rahdi, ka tew ari par to sirds sahpi; mahzi winu, lai wisu panes ar pazeetibu, jo launums bes labuma nepaleek. — Preezajees un behdajees ar winu! Ja winai patihk, tad usmekle to arweenu, nespeed mihlakahs, lai ta issaka sawu mihlestibu, jeb lai ta apsolahs, ispildit tawas wehleschanahs. Dsimshanas: jeb wahrda-deena war tuwotees winai droshaki, nefa zitadi. Dascha kluša dahma wehlejas runatniga beedra. To manijuscham jaluhko darit winai peh; patishchanas.

2.

Ja mihleta dahma ir lustiga un runatniga, tad ari kungam wajag buht preezigam; bet jokojoj jafina arweenu mehrs; ihpaschi jafargajahs, irunat dimejadi saprotamus wahrduš. Pee tahdas dahmas agraki war eesahkt runat par winas skaištu seju, jauku, patihkaunu gihmi, roschu luhpinahm, silahm aztinahm, balteem sobineem u. t. pr.

Ja ari pascham kungam ir grubta mehle, tad lai winsch luhko eeguht sawas isredsetahs zeenibu zaur dahwanahm. — Mihlakahs mahte ihpaschi jagoda, jo kas meitas grib, tam mahtes naw jaaismirst; zaur mahti meitas firnina ir lehti uswarama. — Ari danzoshana ir labs lihdsjellis, tift par firschu waroni. Danzot roku rokā turot sirds pee

firds ir tuwafi.

Kas prot, tom wajaga dseedat un spehlet wataros pee winas loga par mihlestibu. Dseedat un spehlet neprasdaman japanem lihds kahds draugs, kas lai ispilda wina weetu. Musika kause wisu firschu ledu, wina ir mihlestibas mahsa, kas skaiستulei pat asaras ritina par waigeem.

Talma, kas ir preeziga, weenfahrscha apgehrtā, kas naw pahrgudra, ir droschi prezejama. No sazijums pee prezeschanahs ir schis: *R e s t o m e e s!*

Buhtu loti labi, ja dahmas buhtu tikai wai nu runigas jeb klusas; tad mehš gan mahzetu ar winahm apeetees, bet deemschehl, tas tā naw. Tadehl apskatijim dahmas ar zitahm ihpaschibahm un pahrrumajim par to, kā pret winahm jaisiturahs, lai tiktu zeenits un mihlets.

R o f e t t e i (wehligai)

patihk tikai winas apbrihnotaji; wina lukho pahwehrst sawus zeenitajus par wehrgeem un preezajas, ka tee ar firdsfahpehm klanahs preeksch winas. Wina nekad nemihle, lai gan ari mute no mihlestibas runā. Ja winu atstahj, tad ta atreebjahs neslawu zeldama un aprunadama. Ja tahdu dahmu grib uswaret, tad ihpaschi jaglaimo winas laipniba, dahwanas jadod, bet sawas firdsjuhtas tai nekad naw jaisstahsta, jo wina isplukschke wisu mehdidama. Tahda gan neweenam nebuhtu wehlejama prezet, tadehl ka laime un mihlestiba pee winas nekad weetas neatradihš.

Nizina j o ſ c h a i

gan ir gruhti peekluht; tomehr tas war isdotees zaur danzofchanu un jaurtribu. Ja wina pehdigi wehlejas buht weenatnē, arweenu nosarkst, tad laimiga panahkuma netruhkš.

Besjuhtigi israhdidamahs ir tā sakot par daudj tikla; wina negrib nekahdas mihlestibas šajust, lai gan jirds no mihlestibas kwehlo. Lai no tahdas tiktu mihlets, winai jalasa preekšchā stahsti par mihlestibu un mihlestibas jautumeem un jakrahšo laulibas dšihwe us to jaukalo. Isdewigā briedi wina jaušrunā un japeerahda, ka pat wisprahtigakahš seeweetes naw nizinajuschas laulibas kahrtu.

Weenaldfi g ā.

Weenaldfigu dahmu nemas naw, lai gan schur un tur kahda tā isturahš, jo mihlestibu juht ifatra. Pee katras dšihwibas mihlestibas ir redsama; wai tad kahds starp zilwekeem buhtu, tam scha dahwana truhkst? Ar tahdahm wajaga runaht tikai no draudšibas, lai gan draudšiba un mihlestiba to paschu nosihme. Zaur pastahwibu schini leetā ari weenaldfiga ir uswarama.

Gruhtfir dig ā.

mihko weenatni; winai patihk nodarbotees ar mahzifchanos, wina luhko us zilweka gara labumu. Kas grib eemantot winaš mihlestibu, tam ja-atwadahš no besbehdigas preezafchanahš un jaruna weenteesigi par to ween, kas winai patihk.

Neustizigà

lihdsinajahs tšchuhskai, kas muhsu laimi samaità. Winas karakters ir meli un wiltiba; wina luhko gruhst sawus zeenitajus nelaimē; tas ir winaš preeks — un pat ašaras, šwehrestibu un wiššwehtakahs apnemšcharahs wina isleeto pze ta. Pehz tahdas ari gan neweens nekahros.

Stuhrgalwighs

mihlestibu eeguht ir gruhsti. Wina ir nepastahwiga. Winaš mihlakajam wajaga isliktees, it kà tas winu atstahstu. Zaur to ta wairak atlaišchahs un dehsta jaunās zeribas jaunekla firdi.

Skolotà

naw laipna; wina keelahs ar sawu gudru galwu un grib buht loti zeenita un godata. Winaš zeenitajam wajaga nodarbotees ar tahdahm pašchahm šimibahm un wai no winaš luhgt isskaidroschanas kahdà weetà, jeb winu pamahzit. Tas daudš kò palihdš.

Kà kungam jaišturahs beedrigà sapulzē, sewiškli sawai seltenitei klahtesot?

Tahdà istabà ee-ejot, kur dahmas kopà, japaklanahs un jaluhdš atwainoschamas, ka winaš trouzē; zepure tif ilgi jatur rokà, kamehr kahda dahma

luhds sehdet un zepuri nolift. Ja ir ufaizinats seh-
det, tad newajaga list luhgtees, bet darit to glu-
schi meerigi. Tad wajaga stahstit un jokot tif, zif
prot. Zaewehro, la neween jallausaks us jaunu
dahmu rumahm, bet ari usmaniba jadahwa weza-
jakm. Kahrtiba un smalkjuhtiba ir wisur rahda-
ma. Repareisi ir, par zitu dahmu skaisumu un
nesmukumu runat. Dahmu nekahrtibas newajag ne
peeminet, ne us winahm luhkotees. Wisur wajaga
buht laipnam un nekad usteepigam. Godfahriba
dahmahm naw patihkama. Strihdes leetas labat
japadodahs, nekā japretojahs.

Sihstulis pee dahmahm nekad labpatifshanas
ne-eemantos; tomehr ari jasargajahs no isschkehr-
deschanas.

Jauneklam stipri jasargajahs no neisweizibas
un neusmanibas. No galda ahtri pazeldamees war
apgabst kasejas tasi un tikpat sewi, ka ari dahmu
apleet. Tahdas apwainoschanas dascha dahma pat
us mirshanas galtas neaismirst.

Ja kungs fateekahs sapulze ar dahmu, furu
winsch senak mihlejis un zeenijis, tad lai winsch
sarunajas ar winu godprahrtigi. Prahtigais atkauj
isskata pehz seeweetei wirsroku, kaut ar pats buhtu
uswarejis.

Nekad naw jaleelahs ar mihlestibas wehstulehm
un zitahm mihlestibas peerahdischanahm, dahwa-
tahm no sawas agrakahs mihlakahs. Ari winas
truhkumu un wainu nekad newajaga isteift, bet

arweenu zenstees peerahdit sawu zeenibu pret winu. Mereti zaur to isdodahs, winu eemantot par labu draudseni. Dahmas loti zeeni tahdus, kas noslehpumus neisplahpa un kam ir stiprs karakters.

Dahmu sapulzē pat wismasafais un wisneezi-gafais stahstinsch jaklausahs usmanigi un mēerigi, tad teek turets no dahmahm par brangu beedri un jautru laifa kawetaju. Pee dahmahm tikai tahds eemanto patifschanu, kas newis par sinibahm un politifu runā, bet jautri un preezigi peedalahs pee spehlehni un sarunahm, kas isturahs pret winahm usmanigs, pasneegdamš nokrituschs nehšdaufu, gre-dseni, zindus u. t. p. — Ja dahma pati pasteidsahs pa preefchu, tad jafaka jokojojot: „Al kaut man buhtu bijuschī spahrni, tad es buhtu pasteidsēes un par to no Zums dabujis butschinas.“

Wehl japeemin, ka swariga ihpaschiba pee see-weetehm, zaur ko winu labpatifschanu war eemantot, ir leelā mēhrā pezmihstoscha s i n k a h r i b a. Kas scho ihpaschibu grib isleetot sew par labu, tam wajaga buht gauschi manigam un apdomigam, lai dahmas wina neturetu par plahpu. — Pret katuru dahmu jaisturahs ar wzenadu laipnibu un zeenibu. — Kur tikai eespehjamš, wajag winahm pakalpot, pee ka war peebilst, „ka tas winam ir par godu un preefu, tā darit.“

Mihlakahs klahtbuhtnē wajag buht drofcham un preezigam. Samahzahs pasiht wisas sapulzes ka-

ralters un neween scwas mihlafahs; wajak preezatees ar preezigeem un behdatees ar behdigeem. Mikhafa ja-opsampj sirsniigi un jabutscho godprah-tigi winas rola. Newajcg winai weenumehr fakla karatees, it la nedrihlfstetu atahptees no winas ne sola; ari newajaga greiffirdigem buht, ja kahde zits ar winu laipni farunajas jeb butshojas. Daschas dahmas tahda wihse ir ispromewuschas sawus zeenitajus, wai wini naw greiffirdigi. Schai atgadijeena winsch lai naw ne greiffirdigs, ne weenaldfigs, bet lai sofa winai, la draudsibas dehl dotas butschinas pehz nepalifschot greiffirdigs, ja winascho mihlejot; ja schi wina nemihlejot, tad jaw greiffirdiba esot welta. Zitu preefscha naw jaisrah-dahs, fa wina ir gauichi eemihlejees un fa nesin nefa eesahkt hef winas.

Ja weesibas ir wehl ziti fungi, tad jaluhko eeguht ari winu zeeniba, naw jaleelahs ar sawu gudribu un naw jaruna ar wineem sweschâ walodâ, tadehl fa zaur to usfrautos dahmu eenaidu. Dahmahm flahtesot ar fungeem naw jaesahkt garas farunas, naw jastahsta, fur wakar bijis, fo redsejis, kahdas bijuschas wakarejo weesibu dahmas, fo runajuschas u. t. pr. Zaur tahdahm plah-paschanahm war samaitat sawu labo flawu.

Katram jadod padoms, dot godu ziteem, fewischli sawai skaisstajai, un pascham palikt ehnâ. Naw jaeelaischahs dsikôs pahrspreedums un wahrdu farâ par leetahm, furu dahmas nesajehds, jo to war

darit fur zitur; labaf japadodahs, pee fa war fazit: „manis deht, lai Zums fhoreis paleef wirzroka.“ Laifu war pakawet ar daschadahm spehlitehm un smeeklu stihstineem — Mhklakahs klahbtuhtne naw jausteiz zitas dahmas.

Pastaigajotees japeedahwa sawai skaištulei labais, un winas labakai draudsenei kreisais elkonis. Behz pastaigaschanahs mihlaka japawada lihds winas durwim un tad winas draudsene; bet jafargajahs, eelaisstees ar winu dsikakās runās; jo nereti ir mihlakahs draudsene labaka aprunataja.

Pee kopigahm, newainigahm spehlitehm, jaunelis lai nem dalibu. Tomehr pee schahs ispreezaschanahs japarahda pret dahmahm wisleelaka godprachtiba un peeclahjiba, tadeht ka sche zaur neusmanibu war eewainot winu smalkuma juhtas.

Kahrtis naw jaspehle. To war darit tikai, ja pee kahdas partijas truhst lihds spehletaja; jafargajahs smahdet zitu, warbuht wezaku personu spehleschana. Sasargahs no kaislibas pee kahrshu spehleschanas; jo kaisligi spehletaji zauru nakti spehledami skahde sawai weselibai un newar peenahzigi ispildit nahkoschas deenas amata darbu. Mehrena, peeclahjiga danzoschana naw smahdejama islusteschanahs. Zaur to mahzahs isweizigi, daiki un patihkami isturetees; tomehr ari sche jaewehro wisleelaka apdomiba un godprachtiba; pahrleezigs un kaisligs danzotajs skahde netikai sawai un sawas danzotajas meesigai weselibai, bet ari nereti tiklibai un

sirds schreibstibai. Pœe wisas muhsu istureschanaks
lai paleef par swarigato nesazijumu: ne quid nimis
(wisa par dauds ir neweseligis).

Wahksla patift, jeb kas fungam wehl jaewehero dahmu beedrigâ sapulzê?

Saunellam jaruhpejas beedrigâ sapulzê, ka winsch
ehrmigi nesaweebj sawa gibmâ; seldot lai neat-
speeschahs us elkona, lai negreesch uhsu; tablak wi-
nam jasargajahs, statitees speegeli, spehletees ar
poguzaurumeem, salitt rotas ais muguras jeb at-
speest sahnds. Winam now jadarbojahs ar mateem,
now jarunâ tif stipri, ka tad winsch spredikotu no
kanzeles jeb statwetu us statuwes. Saunellam ne-
peeklahjas pa istabu pastaigatees no weena gala us
otru, aiskahrt grahmatu, noschu, wehstuku, awi-
schu, bilichu un zitu leetu, eenemt dahmas sehdeffa.

Isglihtotam zilwefam now jatschulst ar dahmu
ne ar lurgu, now jarabda ar pirlsteem us lahdu
personu, lai neiizeltos domas, ka par winu sme-
jahs jeb winu apfmej. Ja lahdam pahram ir tee-
scham noslehpmi, par ko flusi sarumatees, tad jau-
nellam peeklahjas taifit masu trofsni, lai sarunas
eegrimuschais pahris mana wina tuwumu un lai
nedomatu, ka winsch ir gribejis noklausitees winu

farunu. Ja kahds raksta jeb lasa, tad nam jaska-
tahs par wina plezeem.

Repatihkams eeradums beedriga sapulze ir
schahwaschanahs. No tahs ir ja-atradinajas, bet ja
kahdreif schahwas nahs, tad janogreeschahs un ja-
aisleef roka preekich mutes.

Bahrleeziga smeeschanahs ir tikpat slihts eera-
dums, tadeht nam jasmehahs pilna balsi, bet tikai
jasmaida. Pret dahmahm nam jaisrahdahs wahri-
gam, nam jawaid un janopuhschahs, it ka kad il-
gotos pehz kahda; zaur to israhda, ka nam meerā
ar beedrigo sapulzi. Sasargajahs, israhditees gres-
nam un leeligam.

Wisleelafajs noseegums, ko fungi dahmu sapul-
zes isdara, ir m i h l i n a s c h a n a h s. Tahdi fun-
gi leefulo pret dahmu leelu mihlestibu, apleezina-
dami, ka tikai ar wina warot baudit sawu dsihwes
laimi. Wini neatjehds, zif leelu grehku wini pa-
dara, modinadami jaunekles firdi dsikas un nopeet-
nas juhtas; wini nepareds, zif gauschi wineem
buhš janoscheblo, ka ir laupijuschī zilweka dwehse-
les meeru.

Ratram fungam jasargajahs, ar weenu eesahku-
mu dauds runat, tadeht ka zaur to winsch aiskawe
ziteem sawas domas isteift; tomehr jasargajahs no
pastahwigas flusu zeeschanas. Nam jauruna par
sawu dsimumu, bagatibu un fahrtu, ne par zi-
teem augstakeem zilwekeem ar nizinaschanu, ne a-
ri no zitu wainahm un truhkumeem, no ka pats

naw brikws. Ziteem runajot winam naw jamaisaks starpā, ket jcgaida lemejr tee isrunajuschi; ja tahds no sapulzes lozelleem runā, tad ziteem jazeesch flusu. Ar nelaimigeem naw jaruna par sawu bagatibu, ar slimigeem par weselibu; jaunibas lai neusteiz simgolwjem flaktešot un lai neleelahs ar sawakm sinibal'm un gara dahwonakm preešch tahdeem, kas to neprot apspreešt.

Sā jaunellis war pasiht sawas skai- stules mihlestibu pret sewi?

Za jaunellis sew selteniti ir isredsejis, ar winu eepasinees un pehz eespehjas zentees eeguht winas mihlestibu, — ja tad winsch preešch sawee-
noschanahs altara preešchā, grib finat, wai isredsetā winu teeschcm mihlē, tad lai winsch sawu skaištuli usmanigi eewehro.

Za skaištule ir satrizinata, sauniga un bailiga un nedrihst palikt ar jaunelli weena pati, lai gan wina to labpraht aptamptu, pee ka wina wehletos buht neredsama; ja wina pee katra nejauscha trof-
schna sahš drebet, paleel daschahrt skumiga un grubstirdiga, pa mahju maldahs tā nemeerigs gars, winas firds pulst nemeerigi, gai drihs dsirdami; ja wina ne-eerastā wihšē ihši jeb gari elpo, wina

wahrdu dsirdot stipri nosarlst, winu azim sateefo-
tees us winas waigeem mijaks sahrtums un bah-
lums, wina balsij skanot, paleef nemeeriga un bai-
liga, dsirdot usteizam wina garu un ihpaschibas,
ari pret winas gribu preels atspihd winas sejā;
ja ta jaunella tuwumā tik ko spehj runat, sajulusi
atbild us wina jautajeeneem, winas azis spihgulo
te jautri, te skumigi, te dedfigi, te ilgodamees; ja
wina ustiz sawai draudsenei sawu mihlestibu, ar
to daudi sirsnigati sateelahs, jeb tad draudsenes
truhlst, ar sewi paschu rund, labpraht usturahs
weenatnē un beeschi nopuhschahs no sirds dibina:
tad,—ja, tad skaisstule winu teescham mihle. Schahs
ihmes pasludina wirssemes wisaugstako laimi.
Pehz schahm juhtahm wini bailigi tuwodamees
swehti apselahs un peeglauschahs weens otram sirs-
nigi. Mihlestiba aug un aissneedf sawu mehrki tikai
laulibas sahrtā.

Ras now eemihlejuschees, pee teem scho sihmu
neredschahs, wini war israhditees tā gribedami, jo
winu sirdis ir brihwahs; wini drofchi tuwojas teem,
las wineem patihf un lam wini patihf; wini nelad
uenosarlst, pat sawas juhtas issakot wini paleef
gluschi weenaldfigi. Preefch mihlojoscheem tas ir
no leela swara, tadehf schi leeta tuwaki jaapluhto.

Dr. S a l l s saka: „Zilweta smadsenes atro-
dahs organi, zaur lurreem iszelahs prahta dsihfscha-
nahs jeb neschannahs us kahdu leeu. Preefch kat-
ras eedsimtas dsihfschanahs ir smadsenes organi,

kuri manami pee auſtatahm wzetahm galwas kauſa. So augſtakas ir tahdas weetas galwas kauſa, jo leelata ir zilweta dſiſſchanahs un kaiſliba, tadeht ka galwas kauſa forma iſzetahs no ſmadſenehm.

Wehl pee peeauguſcheem zaur ſmadſenehm galwas kauſa iſſkats paleef ſawads."

Dr. Gills par mihleſtibas ſihmehm uſſkati diwus augſtumus pakauſi, pee paſcha kaſſa.

S a w a t e r s mahza, ka warot paſiht yudru un dumu zilwetu no galwas un gihma iſſkata. Seja eſot ſpeegelis, kura parahdotees karakters, kaiſlibas un wiſi dwehſeles ſpehki. Wiſſſch ſata:

"Galwai, kaſ naw ne par leelu ne maſu, ir gaiſcha ſapraſchana. Par daudi leela galwa leezina no dunjibas, par daudi miſa no neſpehziabas un auſchibas; galwai newajaga buht ne par apalu ne par garenu. Ja jaunekles peere ir daili welweta un uſaſſchu ſtarpâ atrodahs lihniſa, tad wiſa ir tiſſa; ja peerei widâ jeb wairak uſ apalſchu ir maſis dobumiſch (daſchreiſ garenſ), tad taſ noſihmê neſpehziabu un dſiſſchanos uſ mihleſtibu. Zeelas, gaiſch-ſilas, no ſahneem ſkototees gandrihſ zaurſpihdoschaſ azis noſihmê ahtras apkerſchanaſ ſpehki, juhteligu, neuſtizigu, greiſſirdigu un gruhti waldammi karaktari un kaiſſligu temperamentu. Maſas, melnas un ſpihdoschaſ, ſem melnahm uſazim atrodoschaſ azis rahda wiltibu, ſajehgſchanaſ ſpehku un teepigu prahtu. Maſas uſazis, kura hm ir maſ ſpalwu, ar garahm, lihkahm plakſtinu ſpalwinahm ſihmejahs uſ

ilutinatū garu un aufstu ſirdi.

Dahmas, kas nedrīkst ziteem azis ſtatitees, nav ſtaidras un weenteeſigas. Katrom prezineekam do-
dam pademu, ſargatees no tabdāhm dahmahm.

Veħl taħlal Lavaters mahza: „Ja dahmai ſtarp peeri un deguru nav roba, tad winai nav goda praħta — wina neiſdarīhs neħahda ſlawena darba. Ja winai ir uſ augſtu ſaleekts deguna gals, ja degunam azu ſtarpā nav roba, tad winai ir leiſliga dſilſcharahs uſ paſauligeem preekeem, greiſſirdibu un patgalwibu. Dahma ar noleektu deguna galu, neħad nav pateeſiga un laba; wina ir nepaſtabwiga, auſta, beſjuħtiga, niħna un neuſtiziga. Leelas luħpas ir pa leelakai dalai ſiħſteem, niħigeem un rupjeem ziltwekeem; dahmas ar maſahm un taiſnahm luħpahm ir niħnas. — Ja jauneklīs ir uſgabjīs ſtaiſtuli ar augſtu peeri, ar ſmalķu ſeju, beſ grumbahm un labi ſapaſoſchahm luħpahm, tad winam ar wiſu ſpeħtu jazenſchahs, eemantot winas ſirdi; jo tabdā ir ſaweenoti wiſi labi tiħumi. Jaunellei ar platu, beeſu un garu ſchodu ir rupjſch, lepniſ un ahtrſ karaktērs; ja winai pee ſchoda jeb pee laħla ir laħrpaſ jeb ſpalwaſ, tad no winas iſnahkſ laba mahjaſ maħte. Katrai perſonai, pee kuraſ gaitaſ, ſejaſ jeb mutes war no-
manit kautķo ſchķiħbu jeb greiſu, ir kautķaſ ſchķiħbſ jeb greiſſ ari winas domāſ un karaktēri, p. p. wallſchķiba, ſtubrgalwiba, pretiba, wiltiba u. t. t. Ja wina ari eet gaħjeledameeſ, tad labak ir dſiħ-

wot tuffnesi, nekà ar tahdu saweenotees; jo winas mehle lihdsinajahs winas gaitai un winas darbi ir wiltigi." Ja kahda dahma tà isturetos, ka newar pasiht, kahda gara behrns ta ir, tad wajag eewainot kahdu no winas eerastajahm ihpaschibahm, lepribu jeb gresribu, tad parahdisees darbi, pehs fureem scho karakteri wisdsilaki warehs apspreeft. Dedsigas ir dahmas ar weiklahm azim, lihku degunu, sahrteem waigeem, bedriti schoda galà, apaku peeri un mihkstu ahdu. Patihkamahm dahmahm ir augstas kruhtis un skaiisti jobi. Dahmas ar bahleem waigeem, masahm luhpahm, fileem rinkeem ap azim, dseltenu ahdu un rupjeem mateem nau taklu no samaitaschanas."

**Noslehpums, kà jauneklam jaišturahs,
lai nepasaudetu sawas skaištules
mihlestibas.**

Lai sawas mihlakahs nekad nepasaudetu, jauneklām wajag pasiht winas sirdi. Winam wajag zenstees, usturet zeenibu un mihlestibu, modinatu neween pee mihlakahs, bet ari pee winas peederigeem: Jauneklam wajag eeradinat sawu skaištuli, leetot laipnūs wahrduš. Winas newainigahs, behrnischligahs wehleschanahs wajag ispildiht bes fa-

wefchanahs. No jautras un preezigas meitinas ne-
wajag pagehret werteefibas un stingribas, ne a-
ri jautribas no klusas juunekles. — Ja jaunek-
lam ir zitadas domas un juhtas, nekā mihlakajai,
tad tomehr wajag pazeestees un bahrgi ar winu
nerunat; ja winsch ir pahrllezinajees, ka wini
weens preefsch otra nam dfinuschi, tad lai jaunek-
lis ar laipnibu un taupibu winai to isskaidro un
peeklahjigi luhds, ka ari pats apsolahs, par to
klusu zeeft.

Ja jauneklis pehz ilgās pasihfschanahs mana, ka
mihlakā paleef mantas- un goda-kahriga, tad wi-
nam ar laipneem wahrdeem jaiskaidro, kahds lau-
numis no ta war iszeltees un ka nauda un man-
ta zilweka nedara laimiga, un ka tadehl neweenai
seewai nam jadsenahs pehz' naudas, bet tik, ustu-
ret wihra pelnito mantu.

Sewischki winam jafargajahs, peewilt sawu
mihlako. Ja wina no jaunekla gaida un wehlejahs
faut ka laba, tad lai winsch to dara; ja wina
weenreis teef peewilta, tad tahs ustiziba drihs suhd
un mihlestibas weetā war eerastees eenaidiba.

Jauneklam ir ja-atsakahs no katras kaislibas,
ja winsch kahdai ir bijis nodewees, tiklihds winsch
atrod meitinu, ko winsch mihle un ar ko nodo-
majis dshwes muhschu kopā pawadit. Kahrschu speh-
leschana, peedserschanahs, naktsstaigaschana zc. wi-
nam wairs nepeederahs. — Jauneklis lai zen-
schahs runat weenumehr pateesibu, ka lai winam

melu dehl winas preelščâ nekad nebuhtu janosarišt.

Jaunellam pilnigi wajag isglihtotees šawâ amata, ar furu winšč grib pelnit ušturu šew un šawejeem.

Lai šawas mihlatahs mihlestibu waretu ušturet, pašam wajag buht mihlestibas zeenigam. Wisškaitatais waigs un wisštaltatais cucums neordreščina mihlestibas pašahwibu. Lai šawu širds lutekliti waretu paglabat, tad zaur ahrigo ištatu ižehluščos ešpaidu wajag padarit pilnigalu zaur gara ihpoščibahm. Škaitums paeet gaušči ahtri; winšč ar laitu nowištî ša pute un wina weetas wairs nepašihšt. Šif šeedošči zilwels jaunibâ ari neištattitos,—nekad newajag aišmiršt, ša pehž ihša laika širmi mati apehuos wina peeri un grumbas parahdisees uš wina šejas; tadehl lai latrs domâ pee laika par to, ša waretu ištupškot šawu garu ar labeem tilumeem un teizamahm ihpaščibahm: tika g a r a škaitums pašahweš wifu laitu.

Mihlestibas ištaidroščanas.

1) Ar wahrdem.

„Šeedodeet, zeenita M. N. jaunfunde, ša šaišliba, to eš tik ilgi ešmu glabajis širds dibinâ, tagad ar

waru lauschahs ahra. Ez Juhš mihleju! Ilgati wairš nespehju dšhwot bej J. n. z. Sakeet, ka ari Juhš mani mihlejeet, dahwineet man sawu roku un firdi! Ba Juhfu laimi ruhpeteež, buhš mana wižkeelaka laime."

S e b : „Rad listens bija man nolehmis to laimi, Juhš, zeenijama jaunkundje, pirmorei redset, tad manā firdi pamodahš ta zeriba un tahš domāš, Juhš šahdureiš saukt par sawu. — Ilgati wairš nespehju klusu zeest: man ja-atšibit, ka ez Juhš mihleju wairaf, neta sawu dšhwibu un tadeht ez lubdju Juhfu rokaš un Juhfu firdš.“

S e b : „Wairaf reišes Jums esmu fazijis, mihta Emilija, žit žērti — žit veistejami ez Juhš mihleju, tomehr Juhš turejat manus wahrdus par jokeem. Ez apleezinaju wehl reiš, ka ez Juhš mihleju wairaf neta sawu dšhwibu. Teescham bej Jums newaru wairš dšhwot. Dareet mani par wižlaimigako žilweku žaur to ka Juhš sneedseet man sawu roku altara preekšā!“

2) Žaur wehstulehm.

Augsti zeenitā jaunkundsel

Kur lai neta wahrdus, ar to schahš juhtas issazit, kas mana firdi til koti peepildijuschas?! — Žit laimigs ez juhtoš redsedamš, ka ari Juhš ne=efat pret mani gluschi weenaldisgi! — Tomehr no Juhfu roschu lubpinahm ne=efau dšrdejis neweena wahrda, kas apstiprinatu manāš zeribaš. Bej Jums man schi pasause iſrahdahš par breeſmigu tulkneš. Dareet mani laimigu un sneedseet man sawu rozinu! Titai Juhš scho pasauli wareet padarit par paradisi

preekš sawa karsti mihlejošča

Lahrgà Emilija!

Nejauschi man gadijahs, cepasihtees ar Zums. Manu firdi pilda no ta laika saradas juhtas. Mans gars un manas demas nedarbejahs tikai ar Zums. Deenas un naktis es poratu ta pa sarneem. Ilgati wairs nespehju panesti schahdas dshwes. Glahbeet mani! Zums tikai tas ir eespehjams zaur sawu mihlestibu. Sawu firdi manim atwehledami Zuhš mani daritu par wiklaimigako zilwelu. Gepreezinaject mani zaur drihsu atbildi un apdomaject, ta tikai Zuhšu rotā stahw manas dshwibas laime.

Zuhšu

ustizamafajs un pateefigafajs draugs

N. N.

P e e s i h m e j e e n s : Schahs wehstules ir peeliktas tikai peemehra dehl. Katrs jauneklis gan atradihs wahrduš un isdewigu brihdi, sawai mihlakai isteikt sawas firds juhtas. Mihlestiba, finans jaustur ari zaur wehstulehm. Kas grib wairak mihlestibas wehstulu preeksch daschadeem atgadijeeneem, war eegahdatees „mihlestibas wehstnesi.“ Kam patiktos, issazit sawu mihlestibu zaur dsejahm, tas lai winas sazere, jeb lai isleeto zitu sazerejums, p. p. Lapas Mahrtina, Vietinga, Schönberga, Dünsberga u. z.

Kahds labums wihreescheem ir no satifschanahs ar dahmahm?

Pehz abu karakteru sikhakas ismekleschanas newar droschi noteikt, ta pilnigajs zilwezibas karak-

ters neatrodahs ne pee seeweeschu, ne pee wihreeschu dsimuma ween; abu dsimumu satikshanahs wajadsiba israhdahs no ta, ka wihreets bes satikshanahs ar seeweescheem nekad newar eemantot patihkamas abrigas istureschanahs, ismanibas, isweizibas, jautribas un peeklahjigas godprahhibas. Ar skaisito dsimumu sateekotees wiasch war peesawinaates truhkstoscho, ka winam daba naw dewusi. So leelaka mehrâ isredsetai ir tahs ihpaschibas, ko winam truhkst, jo leelaka ari ir wina labpatikschana, dalibas nemschana un mihlestiba.

Satikshanahs ar zeenijamo, smalkjuhtigo, moralisti — skaisito dsimumu dauds ko palihds pee sirds un prahta isglihtoschanas un isdailoschanas. Peeeklahjibas juhtas paleek smalkakas, kaislibas nihkst jeb teek pamasinatas, netifumi teek nowehrsti. Pee dahmahm war atrast ari wisjaukako laika kawelli, ka pat wispatikamakaja wihru sabsedribâ newar atrast. Tahdu dahmu klahbtuhtnê zaur winu weeglahjm, jozigakm sarunahm un smalko usweschanos wihreets war aismirst sawas dsihwes nepatihkamos brihschus, wismasakajs us kahdeem azumirkleem.

Ir ari dahmas, ar ko jaunajam wihreescham sateekotees war iszeltees leels fliktums. Tahda dahma winu war padariht par sawu wehrgu, wina kairina jaunekka godkahribu un kaislibu, eeradina winu isturetees leefuligi un wiltigi; tadehl lai satikshanahs ar dahmahm nekam nepaleek par nepeeseschamu wajadsibu. Wajaga tikpat satiktees ari ar

wihreescheem, lai nebuhtu japasaude prahti stiv-
rums, dsihfchanahs pehz augstafahm, swarigafahm
leetahm un ir nebuhtu japaleef pehz seeweeschi
wihses teepigam, plahpigam, weenpusigam un gefi-
gam.

Var wahrdina „Tu“ leetaschann.

Wahrdina „Tu“ leetofchana beedrigas sapulzes
peeder pee eerafchahm, kas ir iszehluschahs 19. ga-
du simtena pehdejos gadu desmitos. Agrafos laikos
zeetaku draudsibu slehdja tikai weenadas dwehseles,
kas jaw ten bija pasihstamas, un tikai pehz gadzem
zitu preefcha sahka leetot ustizibu nosihmejoscho
wahrdinu „Tu.“ — Tagad sweschi pasihstami, zilwe-
li katrs ar sawadahm domahm, jauni laudis, kas
pahri reis redsejuschees teatri jeb ballē, jeb kas dsih-
wo netahlu weens no otra, pee wihna glahses jeb
pee kopā isturetahm breesmahm zel draudsibu un
ufruna weens otru ar „Tu.“ Wineem naw ne
jausmas par to, zil launuma schis masajs wahr-
dinsch wineem war padarit. —

Lihds ar wahrdinu „Tubs“ suhd pehdeja peeklah-
jibas starpiba; godigs jaunellis pasemojabs par
rupju beedri; wina firpi faista un aptrauj ar weh-
leschanahm un pagehreschanahm wiltigais launda-
ris, kam zaur to ir dota teesiba, winam wisu is-
stahstiht. Tahda wihse jaunellis teef pawests ui
netikumteem. Katrs jaunellis lai fargajahs peenemt

un atbildet wahrdinu „Tu.“

Echis wahrdinisch ir ihstā weeta tifai tur, fur radneeziba un sewischka draudsiba to attaisno, kamehr winu zitur leeto, ja ne smeelligi un nepeeklabjigi, tad tomehr bes noluhka.

Ta jaw wihreeschu starpā wahrdinisch „Tu“ ir atnesis un wehl atnes wairaf laumuma, nefa labuma un winsch jaleeto ar sewischku apdomu; tad tas wehl wairaf ir jaewehro fateekotees ar dahmahm, schi ne-eewehroschana ir wehl skahdigaka, nefa pee wihreescheem. Jauneklam pat pehz gadeem pastawoschas pasihschanahs un fatihschanahs un ja radneeziba ta neaisbildina, nefad newajag isvedietahs meitinas pawest us to, winu faukt par „Tu;“ ari tad ta newajag wehletees ne pagehret, ja winai tas patiftu, — wismasafajs tif ilgi, kamehr winsch wehl naw zeeti apnehmees, winu prezet, un naw dabujis no winas ja „wahrda. Zaur scha neeziga wahr-dina leetoschanu zeeniba, kas jarahda arweenu pret jaunamu war masinatees un jaunellis war palift par daudsbrihs.

Rā bruhrganam ja-isturahs?

Ta jaunellis ir pahrleezinajees, ka war laulatu draudseni ufturet, ka wina fahrtai peeklabjahs; ja winsch ir atradis selteniti, kas faetahs ar wina fapanu tehlu; ja winsch ir eepasinees ar winas

labahm ihpafchibahm; ja winsch drihft zeret uf laimigu laulibu, tadehl ka abu karakteri, fpreedumi un domas labi kopâ fader; ja winsch jaunekles mihlestibu ir pilnigi eemantojis: tad lai winsch atfakahs no jaunibas fapneem, tad lai drofchi aire pafaules juhra un lai usmekle few kahdas falinas preefch apmefchanahs uf dshwi.

Zaw mihlestibas eefahkumâ winam ja-aismirst jaunibas neapdomatee darbi un faiflibas un ka bruhrganam jafahf jaw dshitees kopâ ar winu pehz weena noluhka, pehz lihdsigas laimes. Jauneklam wajag zeenit famu fadere-to, atfihf winas labahs un teizamahs ihpafhibas un winai parahdit wisleelako godu preefch katras zitas dahmas.

Bruhtganam jadara famai faderinatai wis pa prahgam, tadehl ka winas wehlefchanahs, kas daschu reis jaw no azim nofkatamas, nesneedsahs tahli. Zaur to winsch tikai parahdihf famu mihlestibu.

Za wina teefcham kautko wehletos, kas waretu fshahdet wihra godam un firds apfinai, kas mafinatu wina peederumu jeb kas winam waretu buht par apfmeeflu, tad lai winsch to leedf mihlestibas pilnâ balsi un lai fataifahs jaw eepreefch uf to, ka wina ari dufmosees. Jauneklis lai arweenu fargajahs, neispildihf winas luhgfchanas tikai eeteepfchanahs dehl, bet lai wina leegfchanai ir prahgtigi eemesli. Za zaur to draudetu ifzeltees nepatiffchanas, pat naidf, tad lai nefchaubahs, bet ja winam ir taif-

niba, lai paleef peefjors pahleezinaſchanahs. Winai war ſazit, ka ſchis atgadijeens aiſſar winu ſahpigi un ka ſchis labpraht dotu winai wirsrofu, tapat ka lihds ſchim, ja tas tikai buhtu eefpehjamſ; ſchis zerejot, ka winu peh; ſawas ſapraſchanas un ſirds zaur apdomu nahlfhot pee pahleezinaſchanahs, ka pati pee ta ir maldijufees un negribefhot palift tif ſtuhrgalwigi pee ſawahm domahm.

Mahtoſchajs bruhngans dara labi, ja winſch ne-manot jaw tuhlin ſtahjahs pee ſawas bruhthes audſinaſchnas un iſglihtoſchanas unnowehele preekſch ta kreetnu daku no ſawa laika. Ja bruhngans darihſ peh; ſchahm mahzibahm, tad bruhthe warehs mahzitees, ſawu ſirds iſredſeto wehl wairaf zeenit, ſirſnigaki mihlot, un nekad nedſihfees, tiſt winam par waldineezi.

Butſchina.

Butſchina ir ſirſnigas draudſibas, mihleſtibas, pateizibas un labwehlibas ſwehta ſime; winu ir par kihlu uſtizibai un mihleſtbai. **S w e h t i b a s** butſchinau tehws jeb mahte ſpeesch uſ behrna luhpahm. **M i h l e j o ſ c h o** butſchina ir weenprahtibas ſkana, uſ kuras ſpahrneem lidinajahs ſaweenotas dwehſeles; winu ir rihta deewelles (Muroras) dehla ſkana, kaſ iſzelahs pee ſaules meitu apſweizinaſchanas mihleſtibas rihta blahſma. **D i w u** ſamihlejufchos **f a r e d ſ e ſ c h a n a h s**

butschina pehz ilgčas schirschanahs ir aif-
 mirstibas pufe, malks no aimirstibas bikera. Wini
 dema tikai par sewi: wislaimigako firschu karstaka
 pufsteschana parahdabs us winu fwehlofchohm luh-
 pahm, kamehr zaur no preeka spibdoschahm azim
 dwehseles weena otram peegleuschohs un zeeti fa-
 weenojabs. Saderina schanas butschina
 nosikme zeribu us selta nahkotni, us ko ari
 saderinaschanas gredsens fikmejabs; (musikaliska
 isskaidroscha:) sadereto butschinas ir mibligas wari-
 jazijas par tematu, fura preeks, zeriba un miblesti-
 ba sakrst par fwehtu tribsstani. Daulatu
 draugu fkuhpsstischanahs lihdsinajabs
 newihtoschai putitei dsikwes dahra, fura ari ru-
 dens wehtras nemitejabs seedeht. Ustizigas
 draudsibes butschinas ir lihdsinajamas skai-
 stjahm rudsu pufehm, kas ar sawu debess-silumu
 rota tikumibas sehjas-lauku. Schirschanahs
 butschinu war salihdsinat ar dulkamaru, kas sawus
 lila seedeem puschtotus sarus istteepj tahlaja nahkot-
 ne, kas ir salda ka butschinas, tadeht ka schirscha-
 nahs domas war sajust ari zaur karsto luhpu spee-
 schaum. Peres butschoschana nosikme fwehtischa-
 nu, waigu fluhpsstischana draudsibu, bet eemih-
 lejuscheem wis labaf patihk dot mutes.

Afaras.

Afaras ir Deema dahwana. Zaur behdu afarahm

masinajahs sahpes. Daschu reisi asaras nosihme
 lihdszeetibu kura sawam tuwakam zaur
 wahrdeem ween newar parahdit. Zitreis asaras no-
 sihme noschehloshanu par zilwezibas
 wahjibahm, par weltu zihfchanos pehz augsta labda-
 riga noluhka. Asaras birst ari, ja sirds ir stipri
 aigrabhata; ari shehlabas par mihleem aishghju-
 scheem ispeesch asaras. Asaras pluhst sateefotees
 pehz ilgas schkirschanahs ar karsti mihloto draugu
 jeb mihlako, pee wiskarstakahs wehleschanahs isvil-
 dischanahs. Daschs raud aif pateizibas, par dabuto
 leetu. Bits flauka asaras pee luhgshanas, fur ir
 saweenoti: tiziba un pasemiba, mihlestiba un weh-
 leschanahs, ustiziba un zeriba

Padoms prezineefeen.

Nepreze weeglprahrigas: seeweefchi kas aishween stahw
 pee loga, ir grubti apjargajami.

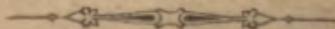
Nepreze godfabrigas: tahda dsihsees tift wihram par
 waldineezi.

Nepreze mantas fabrigas: seeweete kas nem dahwa-
 nas, pate fewi pahrdewust.

Preze labu fainneezi; tif tad tew usseedehs laime.

Preze skajstu, bet ne tikai pehz sejas; waiga skajstums
 ahtri noshud.

Preze deewabijigu, godprahrigu un strahdigu, bet
 taa zeeni wiku; jo wihram naw nelahda goda no see-
 was negoda; kas sawu seewu fit, fit ar labo roku kreiso.

Peet la war pasibt, wai tahds pahris ir wihrs
un seewa?

Ja funks un dahma eet pazetu, un funks skatabs
klusu zeesdams us preetschu, tad tee ir wihrs un seewa.

Ja funks skatabs us dahmu un ar wianu laipni un
jautri sarunajabs, tad tee naw wihrs un seewa.

Ja tahds funks teetri sehd dahmai lihdsas un weh-
rigi skatabs us ziteem zilweeem, tad tee ir wihrs
un seewa. Ja winsch sehd pa pusei pret dahmu pa-
greesees un skatabs gan us wianu, gan us skatuwi,
tad tee ir neprezejuschees.

Ja dahmai nokriht zimds, un ja winas nabburgs
lehni noleezhs to pazelt, tad tas ir winas wihrs.
Bet ja winsch ahtri noleezees winai pasneeds nokritu-
scho zimdu, tad tee ir jaunekki.

Ja funks ar dahmu weends wahgds braukdams pi-
pe zigaru, tad tas ir laulats pahris.

Ja dahmai djeedor lihdsas stahwoschais funks no-
schu lapas neapgreesch, tad tas ir winas wihrs.

Mahziba par deeweem.

Ratweeschu deewi.

(Sf Libgas.)

A n t r i m p u s, jubras deews.

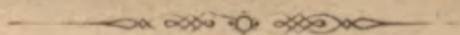
B a n g p u h t i s, jubras deews.

B e h r s t u k i, masi apatschsemes zilwezini.

S o d s, kara deews.

S a r a l u n a, wifas dabas deewe, fila swaigschnu
debes winas miteklis, faule tabs wainags,
mehnes tabs falks, warawihfna winas josta.

- A u n i s**, mihlestibas deewe, Wildas debls un subtnis.
L a u m a, pahdabigs seewischs, Nisse.
L i h g a, preezes deewe, gri muhsa.
L i h g a s j o n i, Lihgoss delli, winaš preeferi.
M i l d o, seewischta, pusbaba starp deeweeh un zil-
 weleem, ubdens meita, Nympe.
P a t r i m p u s, upju un awotu deews.
P e t w e k i s, uddenu un puurju deewš, las padara
 semi kindenu, ta ta ecsteeg, tabdā wihšē welf
 zilweku pekle.
P e r g r u b i s, pawasara deews.
P r o t o n s, wezo Latweeschu wisaugstakais deews.
P i t o l s, jeb **P e t o l s**, pelles deews, tumšibas deews.
P u s c h t a i t i s, salu birschu deews, puscku deews.
S i b t e, laimes putnē un lara sinu wehsinesis.
T r i m p u s, dšchreenu deews, Bakhus.
W e i z g a n t i s, litgawu d. las linn augšchanu weizina.

Wasihstamako Deewu wahrdu isskai- droschana no Greeku un Romeeschu mitologijas (Deewu teifahm).

Amors ir mihlestibas deews; wina nogihme ir smuks engelis ar 2 spahrneem; ar rotahm winsch nodarbojajs, lai waretu ar uswilktu stopu, bulki aischaut uš nodomato mehrki; uš wina muguras farajajs pee lentes bulschu maks.

Apollons ir saules wahgu wadons, dšejas un skanu mahkflas deews. Wina nogihmē par skaištu, duhschigu jaunekli ar gareem dšeltaneem mateem. Winsch nes fokles, stopu un bulschu mafu.

Aurora, rihta deewelle, ar rošhu farkaneem wahgeem un balteom firgeem, pati ar segu apklah-ta; wirs winas galwas atspihd aufeklis.

Bachus, wihna un wešibu deew, ir plezijs jauneklis ar efeju-kroni uš galwas, ar speeki rokā. Winsch brauz ar rateem, furus, welf panteri, lauwas un tihgeri. Ap winu ir pulks šilfu (seewisch-fu uhdens un gaisa garu, newaldamu seeweeshu un welnu.)

Bellona, fara deewelle, plihwošcheem mateem dšen Marša ratus ar afinainu pahtagu rokā. D-rā rokā wina wihzina degošhu lahpu.

Dijana, mešči un jahts deewelle ir wihrišk-fā iškātā, staigā basahm kahjahm un walkā medineeka drehbes. Winu pawada funi. Rokā winai ir stopš un bulte un galwā pušmehnesis.

Erata, liriskas dšejas deewelle, jauna škaista jumprawa ar puku kroni galwā un fokli paduše.

Flora, puku deewelle, ir puškšota pušehm, rokā winai ir širnu un pupu seedi.

Jamahm, semes deeweem, ir zilweka iškats, bet kasu kahjas un kasu aufis

Grazijas. škaistuma deeweetes, ir jaunās, gaušči patihkamas jumprawas. Winas nogihmē pušplikas un draudšigi apkampušahs.

Ganimedus. Jupitera dšehreena dewejs, briknum škaists jauneklis. Uš kalna aitas ganot winu ehraļis aišneša uš debešim.

Hebe, jaunibas deeweete, jauna Iofi škaista

meitina, roibâ rotâ, puschfota pufebm.

Herkules, spehka, stipurma un waronu deems, stahw otspedees us reino speeka, ar laumas ahdu par plezeem.

Jupiters, wisougstalais deems, habrdains wihrs ar zeenigu usskotu, sehd us trona, weenâ rokâ turedams sbini un pehrleri otrâ zipresu zepteri, sam preekschâ stahw ebrglis.

Junona, Jupitera leulota draudsene, ar garalm, smutalm drebekm, stahwoscha us weegleem wahgeem, furus welf pakwi, powadita no nimsehm un Trisas, warawihksnes derwekles.

Kronus, laika deems, sringalwis ar iskapti labajâ rokâ un freisajâ ar tschubstu, kas pati eekodusees sawâ astê.

Luzifers, gaismas nesejs, „Murooras“ fargengelis, ar lahpu labajâ rokâ un swaigsni us galwas.

Minerwa, gudribas un kara deewelle, skaisa jaunefle ar weenteesigu isskату un patumschu seju, ar brunu zepuri un spalwu kuschki us galwas, pilnigi apbrunojusees. Wairoga (preekschturamo brunu) widû ir Medusas tschubskas galua.

Mars, kara deems, ar meschonigu isskату, stahwoschs wahgôs, furus welf trakojoschi sirgi. Pilnigi apbrunojees winsch weenâ rokâ tura schlehpu, tamehr ar otu roku sagrahbj asinaino sobimu.

Merkurs Jupitera dehls, (pee Greekeem Hermes). Winsch bija prahigts, wiltigs un isweizigs.

Schis Jupitera subtnis bija-tirgoſchanahs deems un deemu tehms. Winſch neſaja brunu zepuri ar diweem ſpa)rneem un ne Apollonia dahwato ſelta laimes- un bagatibas- ſiſli, ap ko ir aptinuſchahs tſchuhſkas.—

Muſſas, jauks maſſu deewekles, ar lawru-
froneem galwâ un kollehm rokâ, ar ko winas pa-
wada ſawas dſeesmas. Katrai no 9 mahſahm ir
ſaws amats.

1.) Kila, wehſtures muſſa, tur weenâ rokâ
papihri, otrâ ſpalwu.—

2.) Melpomene, behdu-lugu muſſa, ar ſchkeh-
pu rokâ.—

3.) Talija, joku-lugu muſſa, ar ſmeekligu
maſtu [leeku gihmi], ar maſu galwu, uſ furas
atrodahs ar ſwahrguleem apfahreta zepure.—

4.) Kalijope, waromu-dſeju muſſa, neſa ar
lawrahm aptihtu trihſtuhri.—

5.) Terpſichora, danzoſchanas-mahſſas muſſa,
tur rokâs ar ſwahrguleem agfahrtas maſas bun-
gas un tamburinu.—

6.) Euterpe, ſkanu-mahſſas muſſa, tur rokâ
diwas ſtabules.—

7.) Erata, mihligu dſeesmu muſſa, neſa kol-
les un bulti, puſchkotu ar roſehm un mirtehm.—

8.) Uranija, astronomijas muſſa; ar ſwaig-
ſchau kroni galwâ un kollehm rokâ wina ſkatahs
uſ debesim.

9.) Polihimnija, dſeesmu un mimikas (mahſſ-

ligas gihma saweebschanas) muhsa.—

Remesija, atreebschanahs deewefle, rokâ nes stubri (airi); winas kahjam ir rats.

Neptunam, jubras, upu un awotu deewam, labajâ rokâ ir jezumi (sakumi) ar trim sareem un freisajâ rokâ d'afins (fins); ar weenu kahju winsch ir uistahjees us fuga; winsch isskatahs zeenigs un jautris.

Drejadas, jaunās kalnu deewefles.

Platons, nahwes un winas pasaules deews, sehð us melna trona, ar zepteri jeb atflehgahm rokâ; pee wina atronahs sargajoschajs suns Kerberus.

Reja, deewu mahte, brauz wahgõs, wilktõs no lauwahm; rokâ winai ir atflehga.

Saturnus, laika deews (Greeki winu sauza par Kronu).

Demija, taisnibas deewefle teef nobildeta ar swareem un ar sobinu rokâs.

Venusā skaituma deewefle, mihlestibas mah-te, joku kehneene un Graziju waldneeze, ir pusch-kota rosehm un brauz no gulbeem jeb baloscheem wilktõs ratõs.

Westa, Saturnus un Rejas meita, ir uguns un mahjas-laines deewefle, ectinusees garâ apse-gâ, ar degoschu lampu rokâ.

Wulkans, uguns un kaleju deews ir nesmuks noswihdis un nokwehpis wihrs ar ahmuru un stangahm rokâs; sahndõs winam stahw ehrglis.

Uhdens-elfes, daschreis parahdahs faulei lezot
 us uhdens un peld ar warawihlfnas krahsu spo-
 schumu puschfodamees.

Befirus, wakara wehsminas deems, ir jauns
 wihrs ar diweem spahrneem un daschadahm pu-
 tehm us galwas.

— — — — —

Wufu waloda precksch eemihlejuscheem.

Akazija. Drihs Lewi redseschu.

Akazijas seeds. Ustizees man.

Akazijas fars. Nepateiziba ir pasaules alga!

Alpu-wijolite. Gódpahrtibo un lehnprah-
 ba ir atraduschas weetu sirdi.

Anisch i. Ustizees man; zitadi tiksi nelaimiga.

Apfelsina. Titai Lewi mihleju, to swehreju!

Aprifosa Paslaus iel manu luhgschanu!

Astere. Wai Tu man paliksi ustizams lihdi
 kapam tà es Lew.

Aurifele. Wai tu mani weenumehr mihlesi?

Balsamija. Taws skaitums wisu apskaidro.

Bekulites. Sixds-sahpes mani drihs pah-
 wahrehs, ja Tu wehl ilgak kawesees.

Nahtra. Tawas faitinaschanas man ir ne-
 panesamas.

Wihlfnas lapa. Tu esi par-dauds stubr-
 galwiga.

Zeedris. Es nemu dalibu pee Lawahm zee-

fchanahm.

Bitrons. Tawas luhgſchanas neſpehju iſpildit
Bitrona lapa. Kadehl tif noſtumufi un,
behdiga?

Zipreſe. Mani peeminot ſlafi manu kapu
kabdureiſ ar ſawahm aſarahm.

Dilles. Kahds ſpehſ miht eekſch Lewis?

Dadſis. Tawa waloda eewoino manu ſirdi.

Dſola lapa. Meitin! wai tahdu troni preekſch
bruhgana; wiſch puſchko ſmufaki, kà lawras.

Oſeja. Semes ſpehki ne-atſchſirs manis no Lewis.

Semene. Kaſ nemekle, taſ ne-atradihſ.

Rimenes. Muſſu mihleſtibo lai ir noſlehpums!

Maglinas. Mihlà, jaukà meitin!

Pleederi. Wai Tawa ſirds teeſcham puſt
preekſch ntanis?

Juriſchi (Georgines). Tu eſi tif lepna, ka
nedrihſtu Lewis uſſkatiht!

Zahnogas. Kà tu wari iſrahditees tif lepna?

Kumelite. Lai wiſas Tawas wehleſchanahſ
iſdodahſ!

Ahbolinſch. Brihwiba ir wiſudahrgakà manta.

Ahbolinalapa. Muſſu draudſiba lai ir
pateeſa.

Lepkoja. Kaſ gan Lewis nemihletu?

Lilija. Rewainiba un godprahtiba mahjo Ta-
wàs krukhtis.

Lawra. Lewi apbrihno, bet nemihle.

Spihdſene (freimene). Tu mani mihle no

pirmahs satikshanahs.

R o f a - r o s e. Tu esi skaisa, bet Tava sirdi ir ledus.

M a g o n a. Kapeb; Tu esi tik nogurusi?— Tu sapno nomoda buhdama.

S u h n a. Tavas stahrgalwibas dehl man jaismisahs.

M i r t e. Venusa un Amors Lewi drihs puschos ar bruhdes kroni.

D l e j a n d e r s. Tu dwascho manas kruhtis dsihwibu.

P e t e r s i l i j a. Godpraktiba ir patihkama:

M e h t r a. Kas neeku dehl tik dauds nopuhlesees?

K e s e d a. Lehnpraktiba un labfirdiba daudsfreispehj wairak, nekā leels skaisitums.

K l i n g e r i t e. Nahks laiks, nahks padoms.

R o s e. Lauj man duseht pee tawahm kruhtim.

R o s c h u l a p a. Ja.

R o s m a r i n e. Drihs buhschu Taws.

S a l a t a s. Sati kas man jadara?

S a i l a b i k k e s. Kur ir Tavas sirds atklehga?

S o b i n a j i. Ar mihlestibas brunahm uswahresi.

S a u l e s p u k e. Wai Tawa lepniba ir nelokama?

C h r i s t k e j i. Tu eewaino manu sirdi.

P a p i h r a p u k e s. Mufsu draudziba lai nekad newihst.

W i h t o l s. Mana laime hija ihsa.

T u l p e s. Lepniba dsemde kaumu.

W i j o l i t e. Nekas naw saldats, nekā slepena
mihlestiba.

R e a i s m i r s t e l i t e s. Utklausees schahs pukites
ischuksteschana!

W i h t o l a s a r s. No tewis nefa negribu sinat.

W i h n a t o k a l a p a. Baudi dsihwes preekus!

R e f a r s. Nahz tuwak un esi ustizama!

Krahju waloda.

B a l t s.

Balts ar sarkanu nosihme laimigu mihlestibu
un jautru prahtu.

Balts ar silu nosihme fahrtibu un gudribu
mihlestibā.

Balts ar dseltanu Pašlaustita mihlestiba.

Balts un uguns-sarkans. Mihlestibas droshiba.

Balts un falsch Tikums un mihlestiba.

Balts un purpura-sarkans Labfirdiba un
draudsiba.

Balts un melns. Zeriba us labakeem laikeem
un iaukakeem brihscheem behdu laikā; peeschkirteem
samihlejuscheem zeriba us sadereschanos; zeriba us
mihlakā atnahkschamu, us wina pastahwigo ustizibu
un nedsehschamu mihlestibu.

Balts un bruhns. Jautriba un pateesiba.

Balts un wijolets. Peeklahjiba mihlestibā.

D s e l t a n s.

Dseltans nosihme mihlestibas leetās labas sekmes.

Dseltans un sils. Preeki.

Dseltans un peleks. Gruhti aissneegta un ar
leelahm publehm ustureta mihlestiba.

Gaischi-dseltans. Bahrgrosischanahs wišs darbšs.

Dseltans un melns. Gudra un saprahtiga
mihlestiba.

S a r k a n s nosihme laimi.

Sarkans un salsch. Jaunibas drošiba.

Sarkans un sils. Sinkahriba pehz firds juhtahm.

Sarkans un dseltans. Wehleschanahs un il-
goschanahs pehz mihlotas leetas, twihkštoscha mih-
lestiba.

Sarkans un peleks. Dsihschanahs pehz aug-
stakahm leetahm.

Sarkans un melns. Apnišchana pasaulē dsih-
wot; atreebschanahs.

Sarkans un bruhns. Spehka un zeribu is-
nihschana. Pilniga atsazischanahs no mihlestibas.

Sarkans un purpura-sarkans. Pilnigs spehks.

Sarkans un wijolets. Karsta mihlestiba.

S a l s c h.

Schi krahsa weena pati nosihme: zeribu,
preeku un dewibu.

Salsch un sils. Ahrišs preeks un slepenas
zeribas.

Salsch un wijolets. Mihlestibas preeks un
peetiziba.

Salsch un bruhns. Skumjās pahrwehrštspreeks.

Salsch un peleks. Mistezejusi jauniba un mihlestibas mofas.

Salsch un melns Klusi preeki.

Salsch un balts. Preeziga, no mihlestibas neapbehdinata jauniba.

S i l s

nosihme skaishtumu, beedroschanos, draudsibu, skaudiqu mihlestibu.

Sils un peleks. Melaine. Miantas pasaudeschana.

Sils un wijolets. Gudriba, wiltiba un apdomiba mihlestiba.

Sils un balts. Preeziba, mihlestibas gudriba.

Sils un purpura-sarkans. Laine un prahtiga mihlestiba.

W i j o l e t s.

Wijolets un salsch. Pastahwiga mihlestiba.

Wijolets un bruhns. Schaubiga mihlestiba.

M e l n s.

Melns drebbes nosihme skumjas! Melna krahsa nosihme ari gudribu, pakauschanos un pastahwibu.

Melns un peleks. Zeriba us labaku nahkotni.

Melns un sils. Wiltiba un leekuliba.

Melns un dseltans. Zaur mihlestibu aifdsihtabs behdas.

Melns un bruhns. Leelas schapes un fehras tas drihs wed us ismiseschanos.

Melns un sarkans. atreebschanahs schriba.

Melns un salsch. Klusas skumjas, to zeribas

stari isflibdina.

Balts un sils ir ihstahs mihlestibu nosihme-
joschahs krahsas.

Krahju isskaidroschana.

Kadehl jalksch nosihmè zeribu, sils
ustizibu, balts newainibu un far-
kans mihlestibu?

Newainibas krahsa ir balta, tadehl
fa balts naw krahsa; newainigee nemaš nesina, fa
wini ir newainigi. Weens pats puteklitis isnihzina
baltahs lilijas newainibas apsinu.

Ustizibas krahsa ir jila, tadehl fa de-
besis ir jilas, kas ari tad paleef stipras un pastah-
wigas, kad mehs schaubamees un kas aishween pehs
leetus un negaisa parahdahs atkal sawa muhschiga
skaidribā. Wisu leelakajās breezmās mehs skata-
mees us augschu. Tur augschā un newis wirssemes
jeb juhvas dsilumds, ir muhsu zeribas enkura pa-
mats.

Zeribas krahsa ir jala. Pawasari
parahdahs zeriba katrā lapinā, katrā usdihguschā
sahlitē un katrā pumpurinā.

Pawasars ir zeriba, un zeriba ir muhschigs
pawasars. Noasa balodis atnesa lihdi ar jalo el-
las koka lapinu ari zeribu. Katrs pawasars preeksch
mums ir Noasa balodis. Ari apaksch salajahm we-
lenahm dusoschee to it labi jina; seedu laikam tu-

un lihds ar wīnu ori daschadu diebreenu sagata-
 woschanu. Atenejs 2. gadu-simtena beigōs samōs
 rakstōs muhs atgabdina no Homera aprakstītos
 wāronus, kas ehda wehrīcha- un jebra zepeschus
 un slaweja par maltītes gresnumu foklu skanu un
 dieefmas. Wezee Egipteeschi ehda rihšchus; pah-
 schu auglus, dahrsā saknes un auglus, siwis un
 fumela galu. Wezee Romeeschī pa leelakai pahr-
 tika no beefas putas, kas bija wahrita no ru-
 dseem, fweescheem jeb ausahm.

Smaktatā pawahru mahksla īzehlāhs Asijā; no
 Perseem wīnu eemahzijahs Greeki, no scheem atkal
 Benezeeschī un Romeeschī. Pehdejee zaur ehdee-
 neem ween gaušchī dauds ir īstehrejuschi; dahrgakos
 ehdeenus wīni tureja par labateem un newis
 gabrdakos. Pahwesta ehdeeni smaršchoja no flah-
 peeliktahm dahrgahm sahlehbm. Romeescheem, kas
 maifes zepschanu bija eemahzijuschees no Greekeem,
 bija feschējahda maife un trijadi ehdeeni (olas, austeri
 (ehdamee gleemeschi) un fokū augli ar kuhlahm).
 Lufulum, bagatajam Romeescham, weena pati mal-
 tite maksaja 10,000 dahlderu; wezajs Katus brih-
 nojahs, ka weena siws masajot wairaf par wehr-
 šī.— Witellijus, ko slawenais webstures rakstneeks
 Tazitus sauž par keisariško zuhku, ar ehšchanu ī-
 schkehrdeja 7 mehneschōs 42 milijoni dahlderu.

Keisars Bahrus par wafarinahm preeksch 42
 zilwekeem aismaksaja weenu zeturtdalmilijonu
 dahlderu. Ta laifa miswairaf leetotee ehdeeni bija

fataifiti no flamingu (putnu) smadsenehm, no pahwu un papagailu mehlehnm, no daschadahm siwim, daschadeem putneem un no baroteem glee-mescheem. —

Galeeschi (wezee Franzuschi) ehda sakapatu sahli un lafstus no koka blodahm, kas bija uslitas us wehrscha ahdas, putra no daschadahm labibas fortehm un us oglehm zeptu galu; wehlafoš laifos wini pee maises nehma daudi galas un siwis ar etiki; pee dsehreeneem wini peejausa kimenes. Zaur Meditschi-prinzesi wahrischanas mahksla nonahza us Franziju un no tureenēs Ludwika 14. laika winu sahka mahzitees ari Wahzeeschi.

Wilips, Ludwika Kesna dehla, dehls, Parise pasaudeja sawu dsihwibu zaur zuhku, kas sirgam bija eeskrehjusi kahju starpa un to sabaidijusi. Lihds 16. gadu simtenam Parise pahrdema wahritu zuhkas galu preeksch fataifischanas ar ziteem ehdeeneem. Franku kehniu laika ehdeeni bija fataifiti pehz Romeeschu wihses:

- 1) dahrsa augki, wihns un,olas;
- 2) zuhkas gala;
- 3) zepeschi un koka augki.

Wezo Romeeschu bariba bija aušu beesja putra, mescha ahboli un ruhgusch-peens, wezōš laifōš wini ehda subra, breescha-, lahtscha- un uhdens-putnu-galu; wismihlaki wini ehda starka un gulba galu. Tuwaki fateefotees ar Romeescheem wini peenehma Romeeschu ehdeenu sagatamoschanas

wihši.

Kahrlis Leelajs pamehleja audsinat dahrja auglus un šalnes; winam bija tšhetrejadi ehdeeni. Zelu ihšchtis (neeres), lihdatu astes un fosu ahdu tu-reja par wisleelakeem gohrdumeem. Lihdi 14. gadu šimtenam baribu pa leelakai dalai tika bruh-keta newahrita un nezepta.— Rehnina Zahna laikā ehda vonus, trubaduru (apfahrt staigajofcho dseedataju) laikā ehda walfiwis, un tīfai 12. gadu šimteni eepafinahs ar šikheem Normandijā.

Anglijā Indriķa 7. laikā wafarā nekad ne- ehda jannas galas, un tīfai tehnienei Elisabetei waldot pilsdahmas brokastis dabuja drušzin galas un alus kruhši. Kahrla 2. waldišchanas laikā, 17. gadu šimtena beigās augstas fahrtas laudis mehnefcheem ne-ehda nekahdas zitas galas, tā tīfai putnus un šiwis. Krusta-karu laikā reetrum-neeki eepafinahs ar dandš fawadeem ehdeeneem; no austruma wini atnesa dahrgus auglus, firfchu ogas, pluhmes, firfikus un Indijas wirzes. Romeefchi wiswairaf zeenija ehdeenu dahrgumu, Wahzeefchi winu wairumu.—

Landfchutes herzoga kahlās ar Polu prinzeši tehnnina Fridriķa 3. laikā 8 deenās notehreja: 3000 Unguru wehrfchu 92,000 wiftu, 5,000 fosu, 75,000 wehſchu, 75 meſcha zubkas, 162 breefchus, 170 muzu paſchu ſemes un 270 muzu ahrſemes wihna, tahdā wihſe wairaf nekā 70,000 dukatu. Pa ſtarpam iſrahdija ſunu un mehrkaku kumedinus.

Greeku waroni, ko Homers apraksta, sehdeja us benkeem ap kopigo galdu. Pee Berseescheem ižehlahs eeradums pee ehšchanas pašwilu gulet; weesi atšwehluschees us kreisajeem šahneem, atgreesa muguru weens pret otru, galwu tureja us galda puši, šahjas us ahru; ar labo roku wini šneedsahs pež ehdeeneem. Šcho eeraschu no Greekeem peenehna Romeeschi, no pehdejeem Wahzeeschi, kas lihdi tam laitam ehdot sehdeja us seena nastinahm pee šaweem galdeem. Teodosijus Leela laikā šwilneja us pūsmehnescha wiššigeem galdeem. Pirmo Franku šehniņu laikā šahka leetot koka krešslus. Tai pašā laikā eesahkšs eerascha, wišreeschus un šee-weeschus (wešsus) pa pahrām šehdinat aiš galda. Katram pahrām bij tikai 1 bloda un dšerams trauks. Šesahkot ehda pee neapšegta galda, wehlaši winus apllabja ahdas šegeem, furu weetu 16. gadušimteni eenehna galdauti. Šerwijetes Romeeschu laikā katrs nehma šew lihdi, lai wiššmekigakos ehdeenus eetih-tus waretu šubtit us mahju. Keisara Šahrla 5. laikā šerwijetes wehl bij dahrgas, tā kā winas wareja išeetat par dahwanu keisareem un šehni-neem. Šarotes pašina tikai tautas, kas ehda putru; našchus šahka leetot papreesh Šalleeschi; dāššinas ižehlahs jaunakos laikos.

Burgundes grafa Šilipa Škaištā weesibās dewa-šungam naši un lihdišās šehdošchai dahmai dāššinas. — Anglijā un Franzijā abus minetos riškus atrod tikai wehlaš. Šarija Štuart ehda ar pirk-

steem. Teletu weetâ dereja papreefsch maises reezeni, wehlat koka ripas, tad mahlu, pehdigi metalla teletu.

Pusdeenas ehschana ir jaunafu laifu eeradums; Wezo Romeeschu un Wahzeeschu ihstajs ehschanas laifs bij wakarâ. 14. gadusimteni pusdeenu ehda pulksten 8. Ludwika 14. un Anglijas tehnineenes Elisabetes laika sehдахs pulksten 11. pee galda. Franzuschu dumpja laika sahka ehst diwõs un trijõs; tagad pusdeenu ehd Parise pulksten 6 un Anglijâ pulksten 10. wakarâ. Wahzeeschi ehd paschâ pusdeenâ.

Dajchas rotalas preefsch laika kawekla beedrigâs sapulzês.

1. Aklajs waldineeks.

Sapulzês beedri fastahjabs rinku ap weenu personu, tam ir aisseetas azis. Rokâs sakehruschees un dseedadami wini staiga ap widu stahwoscho personu, kamehr wina ar speeki us semes sisdama pawehl kluju zeest un issteepj speeki pret kaut turu personu, kurai speekis tuhlin jafaker un dajchadi pahrgrositâ balsi 3 reijas jaruna, jafmejabs jeb jaisdod kaut kahda zita skana. Ja widu stahwoschajs minetas personas no 3 reijigas skanas narw pasinis, tad wintam japaleef wehl widu; bet ja winsch ar speeki nosihmeto personu pasinis, tad tai ir jastahjabs wina weetâ.

2. Putni skreen.

Pee galda sehdot spehles beedreem jatur rokas us

galda, jeb rinki sebdot us flehja. Spebles wadonam rofas pazefot jafauz lautfabda kustona wahrdu un japeeleef Naht „freen,“ p. p. zibruls freen, ebrglis freen, fakis freen u. t. pr. Katram lihdspebletajam japezet rofas, ja sautais kustons ir putnis, jeb lautfabds spobrnos frejoschs dsibwneeks. Ja minetais kustons spabrnos nefreen, tad rofas jaatzstabi meera, tad ari spebles wadonis pazet rofas, lai waretu zitus peewilt. Ja tahds. dara pret scho nosazijumu, tad tam par strahpi jadod fihlas.

3. Kakis un pele.

Janestahjhs leela rinki, rofas sakrampejuscheem. Weenam no spebletaeemj jaet par peli, otram par laki. Katam pele janofex. Pelei wisur wahrti wakā, t. i. wina war lihst wisur zauri, bet kakis tikai weenā weetā. Kad kakis peli nofer, tad spehle otris pahrs.

4. Lamaschana.

Weens nesehstahs istabas widu us krehsla. Spehletes ussahzejs aptahrt eedams salasa klufahm preekseh sehdošcha lamaschanas wahrduš un atstahsta tos stipra balsi. Lamatais fauz weenu lamaschanas wahrdu; kas to fazijis tam jaet us krehsla. Lamaschanas wahrdeem wajag buht jozigeem un patihkameem, p. p. „spulgaztina“, „winas pasaules odugans“, „Sibirijas lagstigala“ u. t. t.

5. Pahrklausitajs.

Weens no sapulzes lozetteem ar nopeetni-jozigu gihmi nostahjhs zitu preeksha, katru pehz lahrtas jautadams. Atbildet jabuht „ja“ jeb „ne“ pehz lahrtas. Ja pahrklausitajs ir usmanigs un jozigs jautatajs tad par atbildi daudjreis jasmejahs un schi spehle war buht par labu laika kawekli, p. p.

A. jauta: Wai Tu wehl arweenu est tahds

pats blehdis?

B. atbild: ja.

A.: Bai Tu nefad nelabosees?

B.: Ne!

A.: Bai Tu arweenu gribi buht par palaidni?

B.: Ja.

A.: Bai tad mehs Lewi weh! waram mihtot?

B.: Ne!

6. Wehstules rakstischana.

Weens no weeseem papihra flossni panehmis un paschâ augschgalâ pabra teikumus usrakstijis uu aprakstito malu faleejis to pasneedi otram, kas sawas domas usrakstijis to pasneedi treschajam u. t. t. Neeeenam naw brihw preefscheja raksta islast. — Teikumeem wajag buht jozigeem un beswainigeem. Behdigi wehstuli lasa preefschâ.

7. Drauga iswehleschana.

Spehletaji pahrdalabs us pusehm, it ihpaschi ka fungi paleef weenâ un dahmas otrâ puse. Dahmas paleef spehles istabâ, fungi iseet abrà. Katra dahma iswehlahs weenu no isgahjuscheem fungeem. Katram funam pa kahrtai eefschâ nahlot jausmin sawa dahma. Ja fungs naw trahpijis, tad dahmahm plaukschkinot winam jaatstahj istaba un jagaida otras reijas. Kas sawu dahmu usminejis, tas paleef eefschâ. Kad wiht fungi tahdâ wihsê tikuschi atpakat istabâ, tad atkal dahmahm jaet abrà.

Rotakas, kas gandrihs katram pasihstamas, tē tikai peeminefim, p. p.:

„Kâ ar nahburgeem dshwo,“ „es us Lewis dusmigs,“ „seedinus dot,“ „braukt us Jerusalemi,“ „daldaris“ u. 3.

Ari rinka spehles jeb rotakas, kas jaw sen pasihstamas, naw jaapraksta, p. p.

„Weens semneefes brauz ut meschu,“ „kas dahrsâ?“ „kas stahw tur abra ais duuwim?“ „sche ir saksch, tur ir saksch.“ „Abdamam bi septin' debli,“ „wakar es tew redseju,“ „weens lungs pa wahrteem eejahdams,“ „fumelini, fumelini“ u. z.

Spehle ar jautajeeneem un atbildehm.

(Breetsch katra no septincaat jautajeeneem ir 24 atbildees.) Papibra rullischus or numureem no 1—24 faleef turwi. Spehlites wadons kala jautajeenus, us kureem libdispebletaji prasa atbilde. Weesi pa weenam isnem is turwischo papira rulliti un pasala tur usras siito numuru. Wadonis tad islasa no sawas grammas tas pee iswilfta numura stahwoscho atbildi. Sa papibra naw, tad libdispebletajeem titai jasaka numurs, un wini dabuhs atbildees.

1. Zaur fo es pasaulê palitschu laimigs?

Atbildees:

1. Zaur sawabm gara dabwanahm.
2. Zaur sawabm staisstahm azim.
3. Zaur sawu uszihribu un kahrtibas-mihlestibu.
4. Leelas laimes pasaulê nepanahkseet, bet zaur peetizibu buhseet bagati.
5. Zaur zetoshanu us Ameriku.
6. Zaur kuru tikseet us laimes zeta.
7. Zuhfu laba firds atradihs sawu laimi peenahkumu ispidischana.
8. Draudjene dibinahs Zuhfu laimi.
9. Zaur jaunibas draugu Zuhf panahkseet laimi.
10. Zaur prezeshanos tikseet pee mantas, bet wai ori pee laimes, tas stahw Zuhfu sinâ.
11. Zaur laimes spehli; bet fargajatees, sa pee

sums nepeepildahs sakams wahrds: „Rā
nahzis tā gahjis.“

12. Zaur wezeretu mantoschanu.
13. Zaur wewigu spekulaziju.
14. Zuhsu inibas un isweiziba Zuhš darihš laimigu.
15. Zaur patihkamu danzoschanu.
16. Zaur weizigu walodu.
17. Zaur musifu.
18. Zaur madribu.
19. Zaur wewigu fkaistumu.
20. Zaur weenfahrscheem tikumeem.
21. Zaur godprahhibu.
22. Zaur mahfftu, katram patift.
23. Mihilsh teustehios nowehlehs Zums patihkamu dsh
wi.
24. Zaur pastahwigu ustizibu un taifnibu.

2. Rā mani mihle tas zilweks, no fa es wehlejos
tift mihlets?

A t b i l d e s:

1. Ar wisichkilstako mihlestibu.
2. No winaš firds.
3. Wehl wina firds nepeeder Zums ween, bet tad
wisch Zuhš labaki pasihš, tad winch tikai
Zuhš mihlehs.
4. Ja Zuhš tif weegsprahhtigi nebuhtu un ne-eemih-
letos iffatrā fkaistā - radijumā, tad wisch
mihletu Zuhš ffrnigi un pateeffgi.
5. Sawas mihlestibas nedahwajeet neweenam zitam;
wisch ir wehrts Zuhšu firds.
6. Pastahwigi un ustizigi.
7. Tikai Zuhšu bilde ir wina firdi.
8. Neweens wehl naw ta tizis mihlets, fa Zuhš.
9. Ja Zuhš buhtu bagati, tad Zuhš tiftu karsti
mihleta.

10. Kas gan Zuhfu nemihletu.
11. Deewamschehl ne tà, fà peenahftos.
12. Zuhš teezeet karsti mihleti, bet pastepſchus.
13. Zuhš wareet glufchi meerâ buht.
14. Fehz tagadejahš modes nepastahwigi.
15. Ar wifu spehfu.
16. Meerigi un flufi, bet no wifas firds.
17. Zuhš mible fà Zuhš efeet pelnijufchi.
18. Ja Zums nebuhtu til dauts nifu, tad wina mibleſtriba buhtu karstafa.
19. Wairaf, dauts wairaf nefa Zuhš tizeet.
20. Ne til leti, fà Zuhš wehlejatees. —
21. Winſch mible Zuhš, bet zhus.
22. Wina leciatâ laime te, Zums peeveret.
23. ArZums ſaweenotees, in wina karstafâ wehleſchanahš.
24. Winſch tur Zuhš pa weeglprahſtigitteem.

3. Kahda wihra es dabuſchu?

Atbildes:

1. Staiſtu, ar dſeltaneem, ſprogaineem mateem.
2. Iſpildifeet wina prahſtu, tad winſch buhš wiſlabafajš wihrs uſ paſaules.
3. Stuhrgalwigu.
4. Sargajeet ſawu mantu, zitadi winſch to iſſchkehrdihs.
5. Ja Zuhš nebuſheet laimiga tad ta naw waina.
6. Dautſi Zuhš wina deht apſkaudihs.
7. Winſch Zuhfu dſihwi darihs laimigu.
8. Ne ſkaiſta, bet prahſtiga un mihliga.
9. iſglibtots garš un laba firds buhš wina ſkaiſtata manta.
10. Nefad Zums nebuhs, eemeſſa ſchehlotees wina deht.
11. Zita nefa winſch Zums neſpehs dot, fà wiš uſtizigato mibleſtribu un wiſlabo firdi, un tomehr Zuhš buſheet laimigi.
12. Wiš nebuhs Zums pa prahſtam; bet ſchê nefas

pilnigs; tadeht pazeschatees!

13. Wisas Zuhfu weleschanahs ispidisees.
14. Newis mihlestiba, bet draudsiba Zuhš saweenos, tomehr Zuhš buhfeet laimigi.
15. Zums buhs wisi spehfi jasanem, lai wina weeglpahrtibu waceru uswaret.
16. Tikai Zums laimesees sawaldsinat scho lauwu.
17. Ja winsch eelfch Zums atradihs ustizigu draudseni wisos dsihwes zekos, tad Zuhfu laime buhs begaliga.
18. Gahdajeet tikai par gahrdumeem, tad winsch arweenu buhs pee laba prahta.
19. Gahdajeet par to, la wina tikumi nepahrweherschahs par wainahm, kas dsihwi war padarit ruhftu.
20. Pateesu ustizigu draugu Zuhš atradiseet.
21. Winsch dauds no Zums pagehrehš, bet tadeht ari Zuhš lariki mihlehš.
22. Skaisfaka wihra pafaulê naw, bet labast gan.
23. Tadeht la winsch pats ir uzihtigš, winsch ari preelfch Zums gahdahš tildauds darba, la nebuhs jafuhdsahš par garu laifu.
24. Tahda, kas no augsteem un semeem teef mihlets. Zuhš ar wina warejeet lepotees.

4. Rahdas seemas es dabuschu?

A t b i l d e s:

1. Skaisfas, la engeliz, bet nabagas.
2. Winai buhs wif labee tikumi, bet skaisfuma truhš.
3. Bagatas, bet pawezas atraitnes.
4. Ar labahm garadahwanahm, kas dsihwi isgresno; bet winai wajadsehš meitas klast.
5. Winas leelata zenschanahs buhs, darit Zuhš laimigus.

6. Wina daudsreis isprowehs Zuhfu pazeetibu.
7. Seeweefchu tikumibas preekschihmei war wina libdfinat.
8. Masas patibkamas stuhrgalwites.
9. Bagatu kauschu behrna wehlefschanos nespehseet is-pildit.
10. Prahtigas un preezigas, kas Zuhfu dsihwes zeku puschkos rosehm.
11. Wina zita neka newehlesees ka Zuhz aplaimot.
12. Wina buhs gudra, ka tschuhskas un bes wiltus, ka balofchi.
13. Daudsi pehz winas tibto.
14. Labakas Zuhz nefad weparetu iswebletees.
15. Labi Zums, ja Zuhz eseet pazeetigi: winai ne-truhks un stuhrgalwibas.
16. Wina buhs skaisa, ka rose un godprahtiga ka wijolite.
17. Wina krahs, Zuhz isschkehrdisseet.
18. Ja Zuhz winai leegseet naudas preeksch greino-fchanahs, tad dsihwoseet, ka juns ar kaki.
19. Wina buhs dauds labaka, neka Zuhz.
20. Paschprahtiga tehwa meita Zuhz mozihs, ja ne-pratiseet winas sawaldiht.
21. Uzihtigas un iswezigas mahjas mahtes, kas dsih-wo tikai preeksch Zums.
22. Winas deht Zuhz daudsi apskaudihs.
23. Wina Zums scho pasauli pahriwehrtihz par roschu dahrju.
24. Lihds ar tikumeem winai buhs ari daschas wai-nas, kas Zums labprahtigi japeedod, ja gribeet laimi baudit.

5. Kahdi preeki manis sagaida nahkoscha gada?

Atbilde s:

1. Zuhz zekoseet un peedsihwoseet preekus, ka wisä

dsihwibâ neaismirffseet.

2. Dribff titseet saderinati.
 3. Wismitlako weeffi Zuh's apfweizinafeet sawâ mahjâ.
 4. Winesfs leterijâ Zuh's eepreezinhs.
 5. Draudsenes sahfsâs Zuh's buhseet gauschi laimigi.
 6. Zums bnhs tas gods kuhmâs stahwet.
 7. Zuh'su jaimie zaur prezeschanos paliks leelata.
 8. Zuh's dabuseet patihkamas dahwanas.
 9. Zuh's apmelleseet dauds weeffibu.
 10. Zuh's fajutiseet preeku ziteem labu darot.
 11. Zuh'su apnemischanahs isdosees laimigi.
 11. Zauwehstuli dabuseet preezigu sinu.
 13. Zuh's eemantoseet dauds goda.
 14. Zuh'su laime tiks tibinata weeffbâs.
 15. Zuh's eemantoseet dauds sinibu.
 16. Zuh's radineeks Zuh's eezels par sawu manti-neeku.
 17. Zums zeribas jautaki ispidisees, nekâ Zuh's domajah.
 18. Nahkamâ gadâ atsihs Zuh'su nopelnuhs.
 19. Pastahwiga wejeliba Zuh's aplaimos nahkomâ gadâ.
 20. Patihkama eepasihchanahs Zums atnefih laimi.
 21. Nahkamâ gadâ Zums isdosees atstah wainu, tas Zuh's lihds schim darija nelaimigus.
 22. Zums isdosees, pahwehst sawus eenaidneeku par draugeem.
 23. Nahkamâ gadâ Zuh's preezigi dserseet sawas sahfsâs.
 24. Labu un ustizigu draugu Zuh's eemantoseet.
4. Ras man jadara, lai waretu dsihwot pasaulê laimigi un peetizigi?

A t b i l d e s:

1. Dsihwojeet sahfigi un aprobeschojeet sawas wehleschanahs; tad Zuh's buhseet laimigi.

2. Utstahjeet ruhpes, meklejeet meera pee dar-
ba, zeloschanâ un preezigu draugu pul-
zinâ!
3. Aismirsteet, to kas ir pagahjis, baudat klast-
buhtnes preekus un zerejat us satu
nahfotni.
4. Masinajeet sawas islusteschanahs un dsihwojeet
wairaf sawa familijâ.
5. Ne-eseet tif walsirdigi pret saweem pasibsta-
meem; wini daudsreis neleetigi isleeto
Zuhsu ustizibu.
6. Netizeet katram zihwelam, tad. Zuhš netif-
feet tif dauds-peewilti.
7. Efeet laipni pret ziteem, tad Zuhš wairaf
mihlos.
8. Ustizeet saweem draugeem, wini'dama tikai
labu par Zums.
9. Zeenijeet sawus draugus!
10. Ruhpejeetees wairaf par sawu weselibu!
11. Mihlejeet ustizama drauga, tad dsihwiba
Zums israhdisees ortif skaištaka.
12. Redfeneetees pehz mantas un goda, Zums
jam ir deesgan preeksch laimigas dsihwes.
13. Sa Zuhš drihsafi waretu peedot un aismirst
izeestahs apwainoschanas, tad Zuhš buh-
tu gauschi laimigi.
14. Nebailojeetees! Ustizeet few wairaf, tad
Zuhš pahrawarefeet daschus kaweklus,
kas Zums lihds schim islikahs par ne-

eefpehjamu.

15. Meflejeet, atsihsteet un zeenijeet fkaiftumu!
16. Kas schai dsihwi mekle engela, tas fama noluhka nefafneegs; kas zilweka mekle, tas atradihs engeli, kas apmeerina wi-na dwehsfeli.
17. Sa Zuhš paschi ne-eseet lainigi, tad zenscha-tees sagahdat preekus fameem draugeem.
18. Zuhš buhtu lainigi, ja waretu nodarbotees ar Zums notihkamahm leetahm.
19. Meflejeet sew drauga, kas Zums lai palihds nest dsihwes nastas un gruhstibas.
20. Ta ir Zuhšu paschu waina, ka ne-eseet lai-migi; labam gribetajam ir dauds eefpeh-jams.
21. Isteejeet bes ta, kas nepeeder pee dsihwes laimes!
22. Reweens naw laimes zeenigaks, nekā Zuhš. Tas lai Zuhš apmeerina, ja Zuhš lai-me atstahj.
23. Strahdajeet wairak preekšch famaš laimes.
24. Isteetojeet tos labumus, ko Zums tagatne dahwā!

Kas buhs mans nahkoschajs wihrs?

A t b i l d e s:

1. Nabags, bet lainigs lambara tehws.
2. Iſweizigs un bagats tirgotajs.
3. Skolotajs, ſuhras dsihwes luteklits.

4. Uzīhtīgs un tau-
pīgs ņemkopi!	13. Prāhtīgs buhv-
meistars.
5. Dēdīgs un laip-
nīgs behrmuau-
dīnatajs.	14. Dahrsnēeks.
6. Kreetns pagasta-
skrihwēris.	15. Laimīgs ņweinēks.
7. Dubšhīgs ofizeers.	16. Zeels dšhrajš.
8. Slawēns lopudak-
teris.	17. Slinkš kalejs.
9. Brangs spēhlmāns.	18. Grahmatu-šehjejs.
10. Luštīgs ņkroderis.	19. ņlutināts ņaim-
nēks dēhls.
11. Laiņns teesāmwihrs.	20. Rātīnu dreimanis.
12. Reņns krodīnēeks.	21. Djejnēeks.
	22. Smalkš wehwēris.
	23. Skaitš mahlēris.
	24. Jautrs kurlpēeks.

Woslehppunu ištahstischana.

Wee schahš spēhles leeto 5 jautajeenus, katru ar 30 atbildehm. Spēhles wadons prasa weenu no lihds spēhletajeem, kam atbildes weetā jāsauz kahds skaitlis no 1 — 30. Wee ņauktā skaitla ņtahwoscho atbildi spēhles wadons lasa wīseem preeškā.

1. Kas ir ņuhfu mihkafajš
darbs?

1. ņuhš butšhot.

2. Wisur jagahdat preeftu.
3. Preefch garlaizigeem gahdat darbu.
4. Kofas turet flehpi.
5. Grefnas drehbes walfat.
6. Deenas-widu gulet.
7. Aif durwim klaufitees.
8. Melaimigos eepreezinat.
9. Kofklaufitees famihlejuſcho farunas.
10. Apsmeet zitu wahjibas.
11. Naudian kraht.
12. Pee dewigas mahtes eet zeemotees.
13. Eeht nefahles kweefchds.
14. Zitus farihdit un tad aifbeht.
15. Zitu luhgumus atraidit.
16. Zitu wainas pahrlabot.
17. Dot padomus, kas tikai ziteem jaispilda.
18. Preefch ſkaiſtulehm zelds kriſt.
19. Eſkaiſtas azis apbrihnot.
20. Plaut bej fehſchanas.
21. Ar jaunkungeem tehrſet.
22. Zitu darifchanas jauktees.
23. Bihpet.
24. Sawus ſapnus liſt iſſkaidrot.
25. Speegeli ſkatitees.
26. Zitu azis greeſt uſ ſewi.
27. Iſdibinat zitu noſlehpumus.
28. Dubjinas kirzinat.
29. Rabageem maiſi dot.
30. Kalfit mihleſtibas wehſtulites.

2. Zaur ko Zuhš palifseet laimigi, jeb efeit tihhi lrimigi?

Atbildes:

Zaur

1. laipnibu.	16. leefulibu.
2. bagatibu.	17. iozigeem stikeem.
3. jautru dabu.	18. mehzeschanu danzot
peh; zito stabules.
4. wišinaschanoš.	19. patibkamu droščibu.
5. smeefchanoš.	20. meitinas glaimo-
ščanu.
6. nopuščchanoš ibštâ lai-
fâ.	21. deribu.
7. naškumučhu waigu.	22. dšee'mahm.
8. jauku balñ.	23. webšuli.
9. winetu deribu.	24. atraštu mantu.
10. wekilu gaitu.	25. teesafchanoš.
11. faru.	26. weenu no ištajahm
tauteetehm.
12. brihnischfigahm eedo-
mahm.	27. atlaulaščchanoš.
13. šlaiko augumu.	28. zita mukšibu.
14. tlužu zeefchanu.	29. mihlestibas drudši.
15. mušikalifšahm gara-
dahwanahm.	30. patibkamu dahwanu.

3. Zaur ko Zuhš dabu seet laulatu draugu?

Atbildes:

Zaur

1. patibkamu usweščchanoš.	6. mihlinafchanoš.
2. lihdszeetigu širdi.	7. danzofchanu.
3. godprahtibu.	8. glahšes apgahščchanu.
4. šlahm azim.	9. apzeemosčchanu.
5. masu kašjinu.	10. pirštâ eegreesčchanu.

11. pahrsteigſchanos.	21. fruſhmahti.
12. newainibu.	22. ſmaltu. dſihwi.
13. weentahriſchu opgehribu.	23. weſchoſchanu.
14. mahjos dſihwes zeeniſchanu.	24. ſahrteem waigeem.
15. tautas dſeesmahm.	25. lihgoſchanu.
16. gresnahm drehbehm.	26. firjnigu faſweizinaſchanos.
17. gihboni.	27. butſchinu.
18. zeribu uſ bagatu manſtoſchanu.	28. mahmulinas atkauſchanu.
19. ahriгу paſemibu.	29. weiklu azumirkka iſleetaſchanu.
20. agru uſzelschanos.	
30. beedinaſchanu noſchautees.	

Sihlu iſdoſchana.

1. Zaiſſtaidro, taſ ir bads un taſ ſlahpes. (Bads ir ilgoſchanahs reh3 ſilta un ſauſa; ſlahpes, reh3 autſta un ſlapja.)

2. Saule jaſalihdſina ar zilwefu.

3. Atbalfs lai atbild. (Ro pagehr pret mihleſtibu? — pretmihleſtibu.)

4. Uzi ſalihdſinat ar 12 daſchadahm leetahm. (Dabas ſpeegelis, ſkaiſtuma apſpreedeja, firde atſpihdums, mahklas kalpone, firde tullſ, dwehſeles leezineezje, behdu un preeta aſaru awets, ſinibu iſgudrotaja, ſapraſchanas ſuhtnis, mihleſtibas durwis, ſemes ſwaigſne un waktneekſ torni.)

5. Speegeli ſalihdſinat ar 9 daſchadahm leetahm. (Wiſdabigakaſs bilſchuzirtejs, wiſneezigaka bilde, wiſneſkadhigata metle, mehrs preeſch katras leetas, wiſfirſnigakaſs draugs, wiſnewainigaka peewilinaſchana, gadu ſkaiſtirajs, ſkaiſtuma ſlepenais padomadewejs,

jeeweeschu orafelis.)

6. Trijās islefsnēs (dialektōs) runat.
7. Sauđsecd laimes wehleschanas.
8. Sasaka, tursch pabris (dahma un kungs) wislabaki tepā jader un tadeht.
9. No trim saziteem wahrdeem jaisstahsta notikumē.
10. Katrom jadahwā puke un sasaka tadeht.
11. Trihs reis preezigam un trihs reis kostaituseham jaisrahdahs.
12. Katras personas drehbu skleistumu un wainas pasazit.
13. Pasazit, ar kahdahm ihpaschibahm wehletos bruhtes (bruhdgana).
14. Siblel. (Ar aisseetahm azim winam janoštahjās rinka widū. Katrs aisskar weegli wina plezu un winam tantkas aisskahrejām japafludina.)
15. Ubdens jeb alus glahsi isdsert, bet ne istabā, ne ahrā, ne stalwot ne ejot, ne sehdot, ne gutot. (Kungam jaatspeeschahs ar kahjahm weenā un ar muguru otrā stenderē un tad jadsert.)
16. Winam par dotu weelu sasaka spredikis.
17. Winam sawam naburgam pa lako rofu wiss pakof jadara.
18. Ihsi un jozigi jaisstahsta saws dsihwes gahjums.
19. Ja-israhdahs par peedsehruschu.
20. Dahmas jasalihdsina ar pukehm. Ar abbolinu: tispat pilna salduma. Ar nakts-wijoliti: dsihwo tikumigi flusibā. u. t. pr. Kungu salihdsinaschana ar putneem. It tā kraufki wini mihle spihdoschas leetas. Wineem ir asa mehle tā dseneem. u. t. pr.
21. Sasaka tadeht siwis ir mehmas.
22. Katram sapulzes lozeitam jawehle tantkas labs.

23. Jafaka, zaur-ko war eem antot wina miblestibu.
24. Jafalihossina diwas leetas.
25. No rofas siblet.
26. No ikweena kaut smahdetees.
27. Wijs tschetruz istabas faktuz butichot.
(Gestahda katra katta weenu dahma un buticho.)
28. Mubkeetes butichinu dot. (Zaur krehsleleynehm ja-apskampj un jabuticho dahma.)
29. Sawas laisligakabs juktas issazit.
30. Djeefmina, no ota djeedatu, pawadit ar gihma waibsteem, kas sibmejahs us djeefminas satuca.
31. Sawai nahburdsjei isskaidrot bej walodas sawu miblestibu.
32. Wisapstauschamaka beedribas lozetta warodu fagit.
33. Sazit jaunu, wiseem patihkamu ipewiti.

Baregoichana.

Weenam no sapulzes lozekleem prajijis, kad winsch dsimis lasi winam schahs eindinas preefscha.

J a n w a r i. Schini mehnesi dsimuschais kungs ir gudris un saprahtigs wisas leetas, ta tad ari tahdas no furahm winsch papreefschu nefa naw sinajis; winsch ir laimigs wisos leetas un wisos darbos pee kureem winam galwa dauds naw jalausa. Behz augstahm leetahm dsihdamees winsch paleef ja ne par ko zitu, tad par rakstu wedeja rakstu wedeju.

Schini mehnesi dsimusi dahma schkirsta gan

dardi grafmatā, bet laša glūchi maš; kabro dribs
 aprezetees newis wihra laimes dehl, bet lai nebuhtu
 jadšikwo wezas meitas kabrtā. Mihštōs sehdeklōs
 atšweklusees wina wehlejahs špehletees un doudi
 plahpat.

F e b r u a r i Kurcs, las šhini mehnešir
 dšimis, ir no dabas loti jūbteligs, danzo kā šifenis,
 bet ir iſſemīšis, tadehl ka Laimes mahmulina wi-
 rem negrib ſmaidit. Seeneešchi par wīnu loti
 preezajaks, bet ne weenai meitai ne-šdodahs ſawal-
 dšinat wina ſirdi. Pehdigi wiſch apprezejahs no
 lihdszeetibas, tillihds ka peecudšis, jeb ari miršt
 wezpuišchu kabrtā, padaridams ſawai ſaimneezei
 leelas ſirds-ſahpes.

Šhini mehneši dšimūšchai dahmai ſirds ir
 auſta, kā ledus un tomehr wīnai nepeeteek ar we-
 ſelu duzi bruhtganu. Apprezejušees wina padara
 ſawam wihram doudi ſirds-ſahpju.— Šaunā,
 ſm kā kehšcha teek aišdšihata un nu madamai pa-
 ſchai pee pawarda janotaiša melnas ſmalkās rozincs
 un trihs deenas jalodina pa dukmeem ſpošchās
 aztinas.

M a r t ā. Šhini mehneši dšimūšcham fun-
 gam ir ſtuhrgalmīga daba, tomehr wiſch ir uš-
 zihstigs un iſweizigs. Šaur ſawu apnēmšchands ne-
 iſpildišchanu wiſch palaišch garam doudi iſdewīgu
 brihšchu preekšch laimes eegubšchanas. Wiſch ne-
 paleek nprezejees. Ne-ilgi preekšch kabšahm bruhte

paleef domiga, bet krusmahte winu atkal uswed
 ul zela, tà tà pehz kashahm tikai retahm reishahm
 isdirst dseedam scho dseefminu:

„Kas no selta grebsena tif gaida
 Sposchu laimes deemu, swehtibas,
 Tas gan wisä muhschä reti smaida—
 Tam ir jaräud ruhktas asaras“

Jaunelle, kas marta mehnesi dsimusi, ir jautra
 un preeziga, bet samdäs darbäs kreetna, nopectna.
 Neprasdamai un negriboshai ispalihdjetees ar m-
 leem, winai daudsreis toti janosarkst Wina eemanto
 few dauds draugu un ir laulibas kahrtä laimiga,
 bet pee bagatibas tikt wina nemahf.

A p r i l i. Schai mehnesi dsimuschais kungä
 jaunibä ir parleeku weegprahtigs. Mahzischanahs
 winam nepatihf; tomehr mahtes manta wiram nahf
 par labu. No wina kaut kas isnahf, ja winsch
 ne-aiseet nezela. Preeksch dahmahm winsch istehre
 dauds naudas un laikä. Paschä wezumä winsch
 ir leels joku draugs.

Dahma, kas schini mehnesi dsimusi mahzabs
 wisu juku jukahm un ar leelu sinkahribu. Mahtei
 ar winu leels posts, tadehl ka wina ne labpraht
 nodarbojahs ar schuwelli, adikli un ehdeena-wahri-
 schanu.— Par seemu tikusi wina wiseem par bris-
 numu ir ustiziga un taupiga. Tikai teatri bub-
 dama wina aismirst kahdu neeka leetinu, par to
 winas wihrs ziteem neredstot sa-ihgst.

Vi a j ä. Schini mehnesi dsimuscham fungam ir loti labas gara-dakwanas, bet kas wisas, kà peenahfahs, neteef isleetotas. Wezakeem winsch padara rajes zaur dauds naudas istehreschanu. Winsch labpraht leelahs ar saweem warona darbeem.— Wislabati winam patihk bagatas meitas un atraitnes. Pee prezeshanahs winsch ir schaubigs; tomehr winam gadahs deesgan laba.

Schai mehnesi dsimusi dahma war ahtri eemihletees. Sawas wahjibas wina labi prot flehpt. Jau laitu wina steidsahs pee fahrschu-lizejas un laimes le jot daschfahrt fadedsina pirkstus. Wihrs ar winu war buht meerä; ari ziti wihreeschi runa labu par winu, lai gan ziti seeweeschi winu beeschi kirzina.

S u n i j ä dsimuschais lungs ir gudrs un preezigs. Niki un stiki winam labi weizahs. Winsch war weegli tift pee labas pahrtifas un goda. Prezeshanahs winam apreebahs; ja winsch jau lihds 40. gadam par puisi ir fadsihwojjs, tad winam fleperu leetu dehl wehl gruhtati nahfahs, eedotees laulibas fahrtä.

Junijä dsimuschai jauneklei ir loti schehliga firds tadehl winai ir dauds fahrdinaschanu. Sihbons winai naw tahlu. Ja kahds winai grib eebilst par apsolischanos, neprezetees, tad wina sawä smufajä mutitē eedroschinajahs nemt pat issmeeschanas wahrdus. Ja wina teef pee wihra, kas gan

gruhti nahfahs, tad winai labi flahjahs un wihram
ir pac winu japreezajahs.

J u l i j a dsimuschais kungs lehti war tift
par leetu wihru. Greiffirdiba winam ir peedfi-
musi, tomehr winsch mahf to apflehpt. Pee flai-
stulehm winam naw la'ja laim:3; zaur aseem jokeem
winsch tahs daschreis eewaino. Winsch prot pa-
faule labi tift zauri, tadehl dach:3 lab:3 saka:
„Winsch ir gat:3:3 lapfa.“

Schini mehnesi dsimuschri dahmai patihf wis-
labaf itarp smalleem laudim dsihmot. winas da-
ba feewischka peemihliba un schelkirdiba ir sawee-
nota ar wihreescha duhschu. Wina ir godprachtiga
un laipniga, bet nekauj sewis issobot. Wihreeschus
wina mihle labaf, ne'ä feewreeschus. No eenaid:
wina newar isbehgt. Naudu wina dauds wairaf
mihlo, ne'ä gresnumu.

A u g u s t a dsimuschais kungs ir stiprs ga-
rā. Jauniba winsch dauds rakstr un stribdejahs,
zaur to winam rodahs dauds eenaidneeku. Naudai
pee wina naw nekahda swara. Winam labi patihf,
ka to usleela. Samai feewai winsch ir ustizams
un mihligs laulats draugs, bet leela smalkuma
winsch nemihle.—

Dahmai, kas schini mehnesi dsimusi, ir ahtri
wiltiba un paschgudriba galwā. Winai patihf
dauds plahpat un danzot. Bezakeem wina stipri
ir ja-apwalte, tadehl ka wina mihle klusnam kaut-

fahdu darbu padarit. Zaur dseedafam wina
mahf zitus peelabinat, un ar azim murtichinot
runat. Wina jau agri sabf wehstules ralsi —

Septembri dfinuscham lungon nepa-
tihf weentuliba. Zaur sawu preezigo in nebel-
digo istureschanos wansch saweem skolstajeem pa-
dara dsihwi subru. Wisu sawu muhschu wansch
ir leels dahmu zeenitajs. Laimiga lauliba winam
leels wezums ir sasneedsams.

Schai mehneft dfinusfi dahma ir wehliga, lai
gan wina isleefahs deembijiga. Winai ir ja-izeesch
dascha nelaimie un ir jabihstahs no liffschu walgeem.
Laimi laudis runa, ka wina leelotees ar to, ka
wihreescheem nepadodotees.

Oktobri. Wikreets, kas oktobri dfinis,
dser kreetni daudf kaut ko laba. Wansch daudf ne-
publejahs. To, ko mahzizees, wansch luhfo labi is-
leetat. Wisur wansch grib buht par pirmo un
augstako. Ar lofano mehli winam wisur labi weh-
zahs. Mihlestiba winam daschureis noet slitti, bet
tik lihds wansch laulatas draudsenes dabujis. Sab-
tikai launa posaule wina peemin

Seeweetei, kas oftone posaules gaismu eeraudsi-
justi ir dandf wertigu puhlu. 16 gadu wezai eso-
schai winai ir bijuschi wehl tikai 3 mihsafee. Wih-
reescheem wina labprahf grib usteept, ka wehl ne-
weena ne-esot eemiblejusi, bet neweens winai ne-
grib tizet. Wina prezejahs laimes dehl. Naudu

wina labprahht trahj, tadeht wina daudseif se
lajahs par grusteem laiteem.

N o w e m b r i. Schini mehnesi dsimis wih-
reets jahdele un braufa labprahht. Meesas un
gara bariba winam labi smeke. Wirsch agri eemah-
zeds spehlet. Par wihra godu wirsch mas reh-
lina. Dahmahm ir leelas puhles, wina dabuht
preefsch fewis. Wirsch gan nepeeteef bes sode pa-
tahdu blandischanos, tomehr ar laifn wirsch paleef
par laimigu wihru.

Nowembri dsimusi dahma agri eesahht israhdi-
tees gudra. Winai patihht ofizeers jeb godahht
atraitnis bes behrneem. No pastahwigas ustizi-
bas wina negrib ne dsirdet. — Par otra noslehpu-
meem wina nezeesch klusu, bet nesaka ari par sa-
weem ne puschplehsta wahrdina.

D e z e m b r i. Lai gan schini mehnesi dsim-
uschais wihreets ir mehrihs un waren gudrs, to-
mehr wirsch nebuht naw lepns. Wirsch labprahht
khasmojahs ar preezigeem, juhtahs laimigs pasau-
le un ~~ma~~ Winam ir drofcha daba. Kam wi-
na soboschanahs ~~ne~~ lai fargajahs no wina.

Seeweete kas dezembri ~~nahtusi~~ pasaulé,
nespehlejahs ilgi ar leteem, bet mette ~~wih~~ zitu
spehtu. Wina labi prot eemantot zitu labpatifcha-
nu. Winai ir mas laimes. Lauliba winai janes
daschas paklusas behdas. —

Peeminas rindinas.

(Cerafstamas peeminas grahmatā.)

1. Pukebm, rošebm, angot, secdot
Steigšchus steidšees dabrīnā!
Lauši, svraudi deiot, dšeedot
Lohs pee širds schai bribtinā.
Wibtihs roses, wibtihs pukes;
Sirdi graušihs Tew til ruhpes!

2. Muhsu manta dabrgatā,
Bautris prahts un mihliba —
Tee lai Tewi aplādo,
Sirsniu Tew eelibzmo.

3. Ne-ej blondidamees apfabrt;
Strahdā katrā bribdi labpraht.
Ptauši auglus dšihwojot,
Pihs Tew kronus nomirštot!

4. Lai wilko laime mihlibā
Ap Tew un Tawā širsniu.
Lai pildahs drihs so wehšejees
Šklatrā rīgu šekotees!

5. Lai roses wišu šlaisstajahs
Seed Tawā dšihwes jelinā!
Lai labee engelīchi šabjahs
Un pawada Tew dšihwibā!

6. Pawasará faules staršs

Npēs malā pukes seed.
 Nihētōs putni sakōs sarōs
 Koschi samas dseefmas dseed.
 Ari Tēw us zela garā,
 Laimēs-mahte roses sehs.
 Ja Tēw listens behdas dara,
 Tēwi draugi eepreezēhs!

7. Kosit', Tu seed' dahrsinā,
 Bet Tēw buhtu weetina
 Ari manā sirsinā.
 Kosit, tas man praptinā!

8. Kad sabpēs un waimanas firdi
 Tēw mahz,
 Ar raisehm un skumjahm Tēw nomolahs
 prahts
 Uj augzchu lai pazelahs nospeestā firds,
 Lut raugahs fur zeribas swaigsnite mirds;
 Jo zēwa ari us kapa wehl augš.
 Nēm wehra jehos wahrdirus, mihtotais draugs

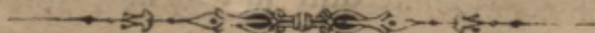
9. Ewo lupiku tad lašfi,
 Tu gan par mani domāfi,
 Ko daru es un tvečhuma.
 Es zeetis, zečchu, zeetichu
 Deht Tēw', liocj tapa grimischul

10. Ja Tēw laime fmaida, preezajees
 Ja Tēw ~~mas~~ janes, pazeetees!
 Ja Tēw pasaul ~~ma~~ dina, tad zihnijees
 Un ar wižu firdi Deewam ~~pasaul~~ es.

11. Rubpēs, jehras met pee malas,
 Pasaulē mums moš ir watas!—
 Laštigala truhmōs dseed,

Ganīšch kalnā lihgmis kēeds,
 Draugs Tēv jauvu roku sneedš,
 Meitinas tā roses dšeed! —
 Netavejees smēet un deet,
 J a u n i b ā wehl jauki eet!

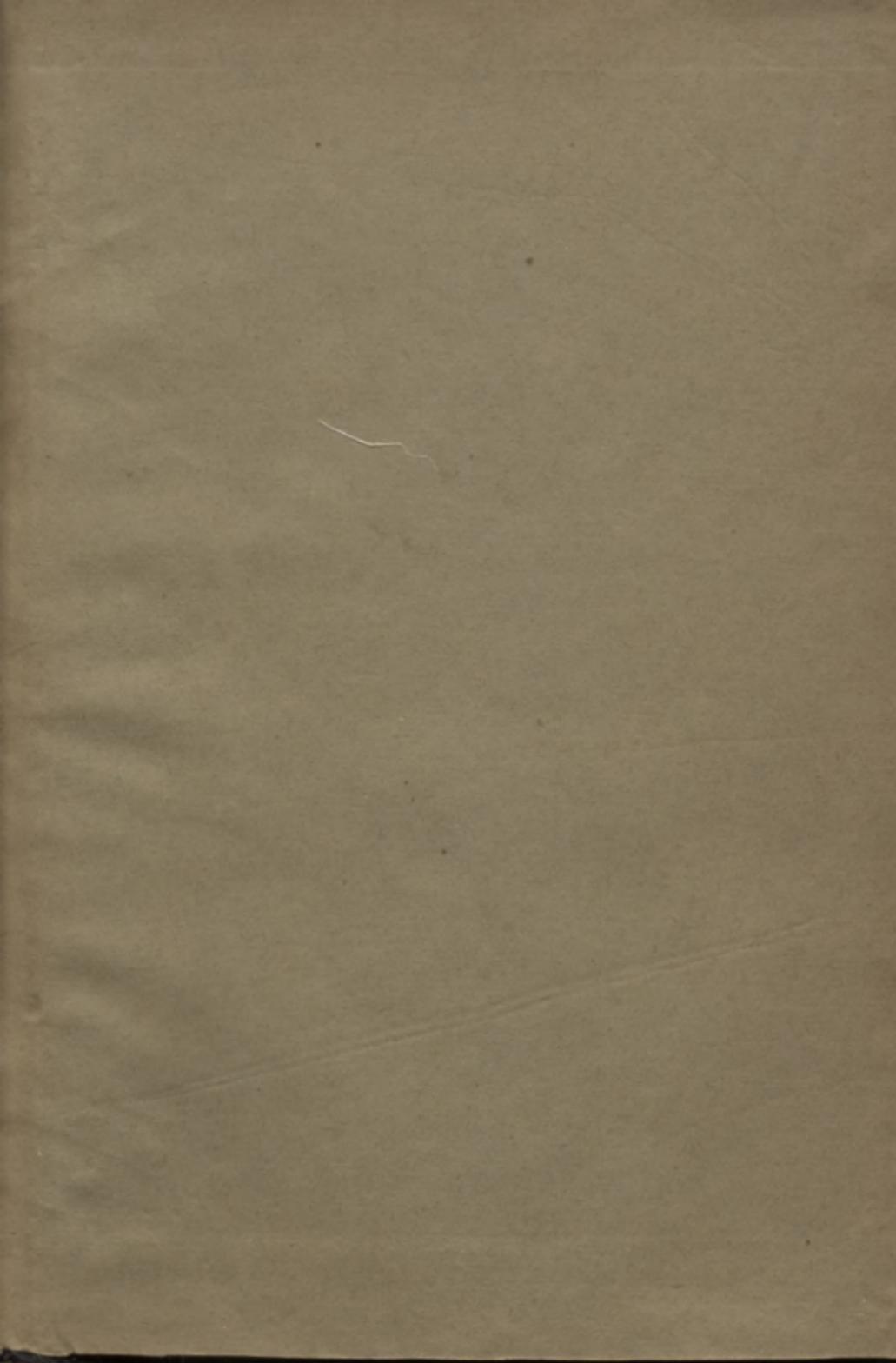
12. Tikai mihlestiba ir weenigā
 dwehsetu saite.
 Mododees pavīsam mihlestibai, tad Tēv
 buhš ihsti draugi nelaimēs briedi.

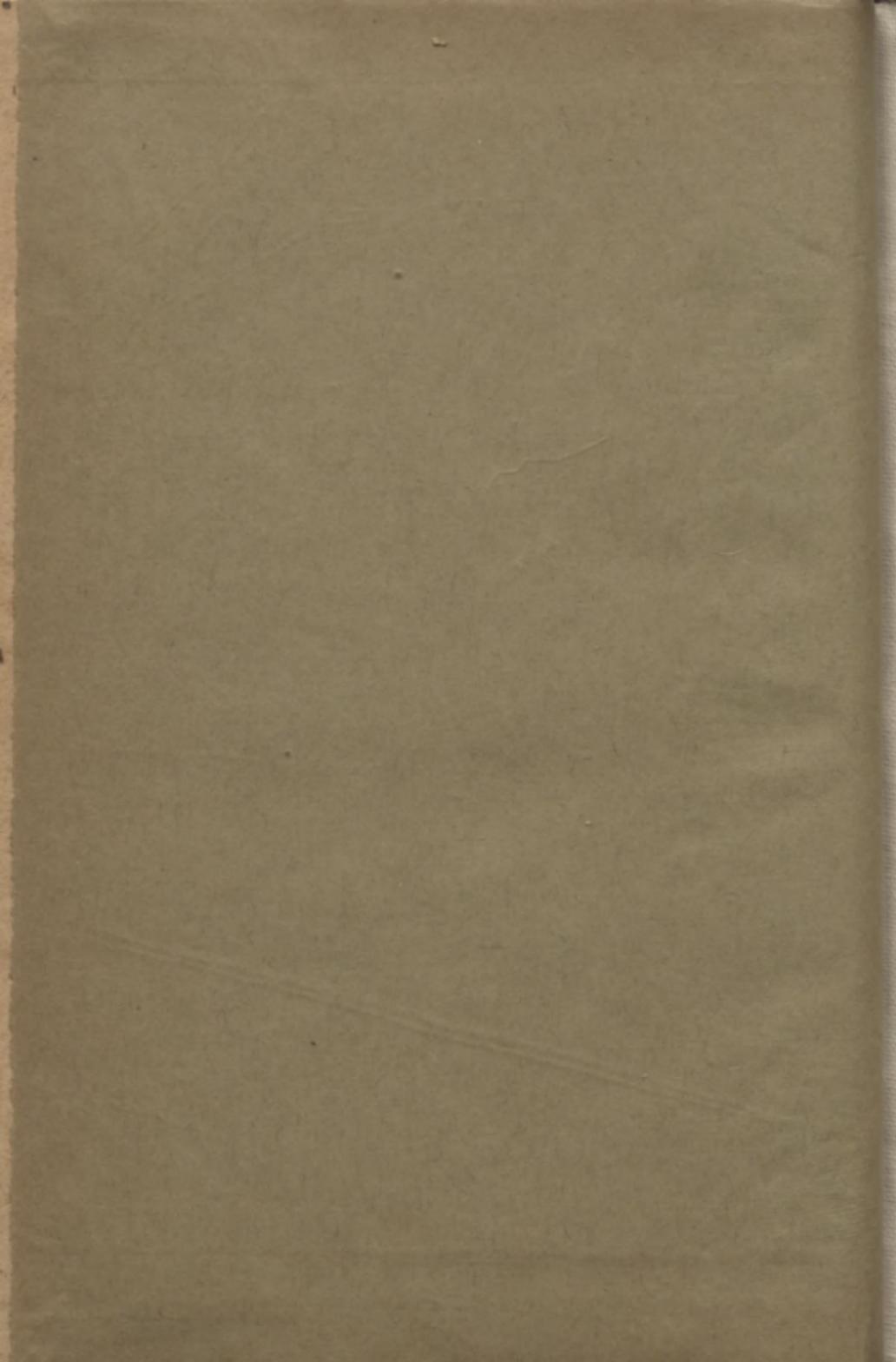

Satura rahditajs.

	Sp. p.
Preetschwahrds.	
Dailojoschi un isglihtojoschee preeti	5.
Beeklahjibas nojazijumi	7.
Rà war eepasihtees ar dahmahm	23.
Rà ja-isturahs pret dahmahm lai mihlets	22.
Rà fungam ja-isturahs beedrigà šapulžē	37.
Mahšļa patitt, jeb tas wehl ja-eewehro	42.
Rà jaunetlis war pasiht šawas škaistules	4.
Košlehpums tā jaunetlam ja-isturahs, lai	48.
Duhlestibas istaidroschana	50.
Kahds labums wihreescheem ir no šatit- šchanahs ar dahmahm	52.
Par wahrđina „Tu“ leetoschanu	54.
Rà bruhtganam jaisturahs	55.
Burichina	57.
Maras	58.
Padoms prezineesem	59.
Mahziba par deeweem	60.
Buku waloda	66.
Krahšu waloda	69.
Krahšu istaidroschana	72.
Wahrišchanas un ehdeemu mahšļas wehsture	73.
Kotalas	78.
Spehle ar jautajeeneem un atbildehm	81.
Košlehpumu istahstischana. Rihlu isdoschana	90.
Paragoschana	94.
Peeminas rindinas	100.

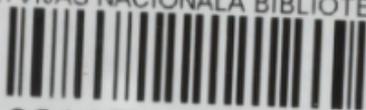
44147

2-

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0311010000